

UTROPIA

STUDENTAVISEN I TROMSØ

NR. 11

1. OKTOBER – 14. OKTOBER 2009

UKE 40–42

ÅRGANG 34

WWW.UTROPIA.NO

Samfunnets skyggeside

Flere og flere ruser seg i Tromsø. Frivillige organisasjoner jobber hardt for å få de som faller utenfor inn i samfunnet igjen. S. 4–5 (Text in english)

NYHET

Flere studenter går uten pensumbøker i uker etter semesterstart, fordi Akademisk Kvarter ikke mottar tilstrekkelig informasjon fra fagansvarlige. **Nyhet 12–13.**

PORTRETET

Margareth Olin har laget film om ei venninne som var heroinist. Les mer om prosjektet som trengte 10 år på å komme i havn. **Portrettet side 24.**

KULTUR

Det er sopptid, og jammen var det ikke noen å sanke i Tromsø i helga. **Røyksopp-anmeldelse side 31.**

ANSVARLIG REDAKTØR:

CAROLINE LANG
REDAKTOR@UTROPIA.NO

NYHETSREDAKTØR:

JOHANNES JAKOBSEN
NYHET@UTROPIA.NO

KULTURREDAKTØR:

GRY LUKE MUGGERUD
KULTUR@UTROPIA.NO

LAYOUTANSVARLIG:

TONJE HELÉN KARLSEN
TONJE@UTROPIA.NO

IT-ANSVARLIG:

STEFAN AMLIE

REDAKSJONEN:

AMANDA SYMYNUK
TOMEK MOSSAKOWSKI
STEWART HÅSETH
URZULA WORONJECKA
INGVILD LUDVIKSEN
FRIDA MARIE SANDRING
INGEBORG WIE HENRIKSEN
NATALIE GODESETH
LYONEL PERABO
TURID AUSTIN WÆHLER
TOR FARSTAD
LINE JOHANNA HANØY
ANNA SKEIE SANDVEN
SERGIO REJADO ALBAINA
FRANCISCO MURGUZUR
JON HAUGE
EVA THØNE

UTROPIA:

UNIVERSITETET I TROMSØ
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ
TLF.: 77 64 59 01
FAKS: 77 64 51 99
WWW.UTROPIA.NO
REDAKTOR@UTROPIA.NO

TRYKK:

NRT TRYKK TROMSØ
ISSN: 0806-9611

PRESSENS FAGLIGE UTVALG:

(PFU) ER ET KLAGEORGAN OPPNEVNT AV NORSK PRESSEFORBUND. ORGANET BEHANDLER KLAGER MOT PRESSEN I PRESSEETISKE SPØRSMÅL. ADRESSE: RÅDHUSGT. 17, POSTBOKS 46 SENTRUM, 0101 OSLO. TELEFON: 22405040. UTROPIA ARBEIDER ETTER REGLENE I VÆR VARSOM-PLAKATEN FOR GOD PRESSE-SKIKK. DEN SOM FØLER SEG RAMMET AV URETTMESSIG AVISOMTALE, OPPFORDRES TIL Å KONTAKTE REDAKSJONEN.

UTROPIA UTGIS MED STØTTE FRA SEMESTERAVGIFTA HVER 14. DAG, MED ET OPPLAG PÅ 4000 EKSEMPLARER.

SI DIN MENING:

KRONIKK MAKS 5000 TEGN INKL. MELLOMROM. KOMMENTAR MAKS 3000 TEGN INKL. MELLOMROM. DEBTATTINNEGG MAKS 2500 TEGN INKL. MELLOMROM. TIPS OSS: WWW.UTROPIA.NO

REDAKSJONSMØTE:

MANDAG 5. OKTOBER KL. 18.00 I TEORIFAGSBYGGET HUS 2.

SLIPP MØTE:

ONSDAG 7. OKTOBER KL. 20.00, DRIV 3. ETG

LEDER

TEKST: CAROLINE LANG
FOTO: ILLUSTRASJON

USA har byttet ut Bush med Obama, Skaugum satser nå på økologisk jordbruk og som du kan lese på side åtte, skal studenthuset driv etter hvert fornyes.

Utopia har kanskje ikke ny president eller nye lokaler med et arbeidsvennlig innklima, men tiden har kommet for ett nytt utseende på vår kjære studentavis. Gjennom Utopias historie har vi eksempler på rebelske forsider som bryter med det konservative og nostalgiske Utopia-utseende. Men disse har ikke hatt lang tid i rampelyset da de ansvar-

FORANDRING FRYDER!

lige kort tid etter har valgt å gå tilbake til det gode gamle.

For noen vil dette kanskje virke som et overtramp mot mange års avistradisjon. Men det er med Utopia, som i døra på Rogers: inn med det nye og ut med det gamle.

Forandring fryder, selv om mennesker er utpregede venedyr. Vi er sjeldent positivt innstilt til forandring før vi ser resultatet av den

Så det er nå med litt vemod, men stor glede og fremtidsambisjoner vi sier farvel til den klassiske Utopia-logoen, og baner vei for en ny og freshere avis.

God fornøyelse!

FAKSIMILE: Utopia i år 2000.

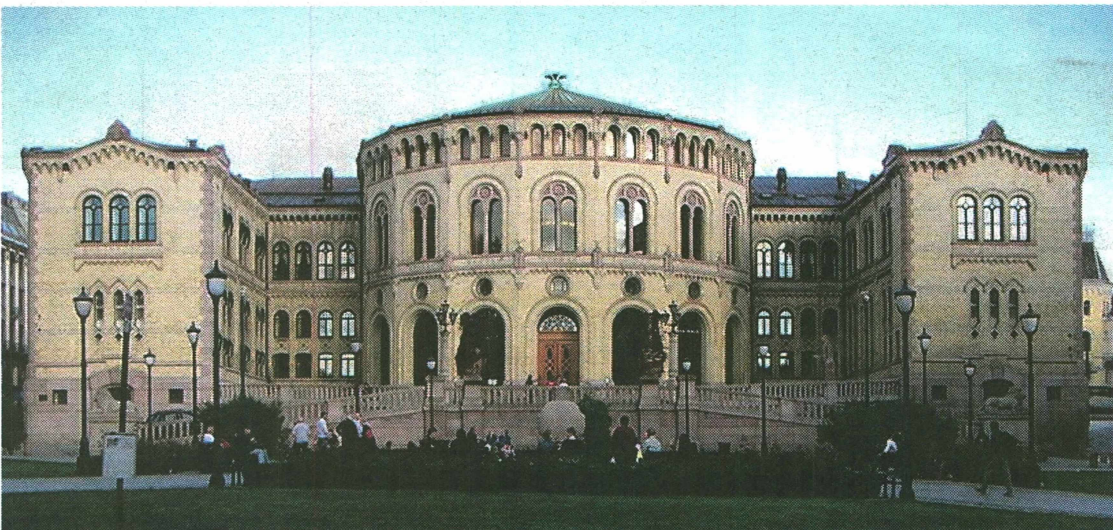
KOMMENTAR

TEKST: JOHANNES JAKOBSEN
FOTO: PRESSE

I forrige uke kunne Universitas, studentavisen i Oslo, melde at etter samtaler mellom Norsk Studentunion (NSU) og kunnskapsdepartementet, vil den gjenvalgte regjeringen trolig gå bort fra sine valgløfter om 11 måneders studiestøtte dette semesteret. Dette er fordi de vil gjennomføre det de ikke fikk gjennom ved den forrige Soria Moria-avtalen.

I forrige utgave av Utopia hadde vi en artikkel om hva vi som studenter kunne forvente oss av den Rød/Grønne regjeringen, og i den sammenhengen snakket vi med flere politikere, deriblant Geir-Ketil Hansen, som er medlem i SVs utdanningskomité. Det som gikk igjen når de ble spurt om hva som ville bli bedre for oss studenter, så var det 11 måneders studiefi-

Hva med oss?

nansiering. Dette og bygging av 1000 studentboliger i året er faktisk det eneste Ap har turt å love studentene helt konkret.

NSU-leder, Anne Karine Ny-moen, mener at hvis vi hadde fått en annen regjering, ville det ikke vært et problem å få igjennom denne ordningen. Og det er jeg enig i, men det er få partier som har noen særlig god studentvelferdspolitikk.

Det jeg etterlyser er politikere som virkelig bryr seg om studentenes liv, samtidig som jeg mener at studentene i dag er alt for lite aktive når det kommer til å reagere. Hvor ofte er det man ser NSU eller StL (Studentenes Landsforening) i media?

Tingen er den, saken i seg selv ikke så enormt viktig for flertallet av studentene, men den viser bare hvor lite vi egentlig

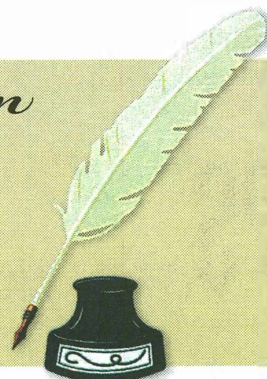
blir prioritert. Og selv om det er slik at kunnskapsdepartementet er representert av Tora Aasland og Bård Vegar Solhjell, som begge tilhører SV, må det sies at i det store og det hele er det Ap som trekker i trådene. Og når den ene av to konkrete lovnader fra Ap, i forhold til høyere utdanning, blir brutt, sender det en klar beskjed til oss studenter: Vi er underprioriterte.

Utopia, for 30 år siden

"...I høst ble kvinnegruppa på IBG (institutt for biologi og geologi) dannet. (...) En av hovedsakene i høst har vært pornodiskusjonen som oppstod i forbindelse med striptease-showet på Hawk."

Utopia, for 10 år siden

"...Fotball er fortsatt viktigere enn krig og elendighet – i følge tabloidmeldingene. Det synes heldigvis ikke Salman Rushdie som deler av Vi-noterer-at-redaksjonen allerede har håndhilst på!"

After the War

TEKST: AMANDA SYMYNUK
FOTO: PRESSE

Bringing peace and stability to a society at the end of a war is a long and complicated process.

The humanitarian efforts involve many people from different countries around the world. Arriving in Tromsø the coming week to conduct research and give lectures is Desmond Molloy, a researcher from the Tokyo University of Foreign Studies where he is a Special Research Fellow at the Peace and Conflict Studies Program.

He is also part of a United Nations Development Program (UNDP) aimed at rehabilitating ex-LTTE combatants, which is part of the

Disarmament, Demobilization and Reintegration (DDR) process in Sri Lanka. Malloy will be visiting Tromsø directly from Colombo, Sri Lanka, and thus will be a great source of information about the current situation there.

Molloy has an impressive list of credentials. He served as an officer in the Irish Army for 20 years, primarily in an internal security and anti-terrorism role. In recent years, he has lent his skills to UN agencies and non-governmental organizations (NGOs). He was the Chief of the UN DDR in Sierra Leone and the Integrated DDR Section of MINSUTAH and UNDP in Haiti.

The war is officially over
The Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) fought the

government of Sri Lanka to get a separate Tamil state in the North and East of the country for 26 years. Currently, the LTTE, including their political wing, has been eliminated as the voice of the Tamil people. The war is officially over, but the long rebuilding process is just beginning.

When wars have ended, it is common to hear about what will happen to civilians who have been displaced due to the conflicts, but we rarely hear about what happens to the soldiers. Disarmament, Demobilization and Reintegration (DDR) is a widely used program, its goal to reintegrate ex-soldiers back into society, socially and economically, and to help them with the transformation from war to peace.

A cover up?

The official end of the war in Sri Lanka offers important questions for researchers. One of those researchers is Lodve Svare at the University of Tromsø Centre for Peace Studies. He asked what the government is doing with the former LTTE combatants (assuming there are any left at all). For example, is the planned "rehabilitation" actually aimed at the reintegration of soldiers into normal society, or is it only a nice word, used to cover up imprisonment, harassment and/or torture to punish those who fought against the state forces? He also has questions surrounding the issue of civilians who have been displaced during the war. Further, what will happen to the families of people who have 'mysteriously disappeared'? Long

term questions include those concerning minority (for example Tamil and Muslim) rights. Like: 'will they be fairly represented in the political system?' and 'will they be granted any of the rights that the LTTE and other Tamil opposition groups have been fighting for?'

Desmond Molloy investigates many of these questions in his work. He will be giving two lectures as a part of the Centre for Peace Studies program. All students are welcome to attend. Accurate dates and hours for the lectures will be announced. More information can be found at the Centre for Peace Studies website, <http://www.peace.uit.no>.

PS portalen
<http://ps.uit.no>

Fordi du ikke bare er student,
men også menneske

PS-portalen, nettstedet for alle studenter i Tromsø. Her kan du få informasjon og mulighet til å diskutere sosiale, psykologiske og eksistensielle spørsmål. Logg deg inn på <http://ps.uit.no>

What goes around co How a city care

TEXT: TOMEK MOSSAKOWSKI/JOHANNES JAKOBSEN
PHOTO: ILLUSTRATION

The drug use in Tromsø is still a growing problem. But if you were to become an addict, in this town, there are a lot of volunteers that will do whatever they can to help you

Drug use in Tromsø is a problem that taps into many demographics. While not half as virulent as in Oslo, it is not a new phenomenon: in the 1980s the city experienced a boom in speed abuse. Today, the common drugs on the street are heroine and methamphetamines. Party drugs such as

Due to the relatively small size of Tromsø, it is not unfair to say that a certain local warmth pervades the mission and understanding of organizations helping addicts.

cocaine and ecstasy, as well as regular cannabis use, are growing problems amongst youth. According to Einar Pedersen, chief of Tromsø Police's Crime Unit, there are "many strategies currently being employed to tackle this."

As the main conurbation of Northern Norway it is unremarkable that drugs should make their way into society. However, for such a small city there is a large and well-organized system of help readily available for those struggling with addiction.

Most often, these are created and run by ex-addicts. Due to the relatively small size of Tromsø, it is not unfair to say that a certain local warmth pervades their mission and understanding. It is simply harder to turn a blind eye to these problems in a smaller community.

Virkelig, Tromsø's 'street paper', is sold by drug users past or present and is the world's most selling street paper per population. The equivalent magazine in Oslo sells 23,000 copies an edition to a potential market of half a million people. Virkelig on the other hand, sells 8,000 to a drastically smaller population. This success has many reasons, North Norwegian warmth perhaps, but most

likely it is that vendors are 'street known', recognizable faces and in whatever manner, a part of the community here. This is the small-town effect.

Caring Community

Housing is often a specific issue in drug rehabilitation. Vidar Hårvik, ex-user and founder of local organization Marborg that works for users past or present, saw that "a lot of other addicts would get apartments with other users." This caused considerable problems in the fight to get clean, with the newly clean still living

with users: "government money was being wasted. The most important thing we do now is to get drug free apartments to former users." It is common sense that those just rehabilitated will fare better living away from drugs, yet it is this sort of practical approach that can only come from those who have experienced addiction themselves. Marborg's effectiveness is evident: the organization now receives 2 million kr from the government, contrasted with 3000 kr in 2004 at its inception.

Kafe X is another organization that sees the need to separate the newly clean from the still-addicted. Located behind the central police station, it is a centre for those who have broken from their drug habit. An ex-addict is often financially and socially frail after using. This often leads back to abuse. Run by volunteers, Kafe X is a sort of safe house away from this temptation and financial difficulty. The café holds regular events and activities, and offers opportunities to its regulars that would be previously unattainable. Tickets are on offer to festivals, football matches and other cultural events. Food is free; on the particular day of visiting, Lasagna is being served by the volunteer, who herself has beaten a drug problem. As part of her rehabilitation, she relishes filling her days working at the café and likes the community that exists inside. On a normal day, the place will see around 10 to 15 visitors. Not all have faced drug problems: the café is also a drop-in centre for tho-

se wanting some company or coffee.

Much is done for the still-addicted. Kafe 103 offers a cheap and safe place for those who use drugs. It can see, somewhat surprisingly, around 40 to 70 users per day, and serves an older generation of drug addicts. This is with purpose: drawing in a younger crowd of users might lead to a sort of 'assimilation' of young addicts into a crowd of veterans who may have less chance of breaking their addiction. The removal of influence appears a recurring theme in fighting drugs.

Turid, who works in the café, sees addicts come in everyday having taken a wide variety of drugs. Many of the regulars she grew up with, and so wants to help them. Kafe 103 is not an imposing place. It does not actively attempt to intervene in addicts' lives but rather offers them basic needs. Despite this, Turid has seen regulars get clean; the café is not a place of hopelessness. The want to help those she grew up with seems to be yet more evidence of the strength that lies in Tromsø's fight against drug addiction.

'Softer' drugs?

These institutions and organizations, working in an intimate manner, gear themselves towards heavy drug use. However, the issue is not only of hard substances such as heroine. Party drugs such as cocaine, ecstasy and amphetamines are on the increase too. These drugs are dangerous: they are strong and those taking them do not

show evident signs of use.

Of the 'softer' drugs, cannabis is most frequently used. Rusmibrukernes Interesseorganisasjon, also known as Rio, works on the interests and rights of drug users, clean or active. The organization currently runs a project for chronic addiction to cannabis. Hilde Nicolaisen, a co-worker and again, ex-addict, believes cannabis to be a serious and potentially dangerous drug. "A lot of what is found in cannabis can slow down learning abilities, which leads to a deprivation in social, emotional and phy-

Alcohol is often the key: those who are drunk and more susceptible to temptation and often lack full judgement.

sical development. Chronic use is often the result of, or cause of, psychological problems." The program is a sort of mild rehabilitation: it concentrates on informing the user of the potential severe effects of chronic use, provides counseling and uses a special form of acupuncture run by the National Acupuncture Detoxification Association (NADA). Also important to the chronic use of cannabis is the issue of resilience: "Cannabis begins to provide less of a high, so that users start on other harder drugs."

Opinion of cannabis as a threat may differ world-over, but there is no denying it has a place within student bo-

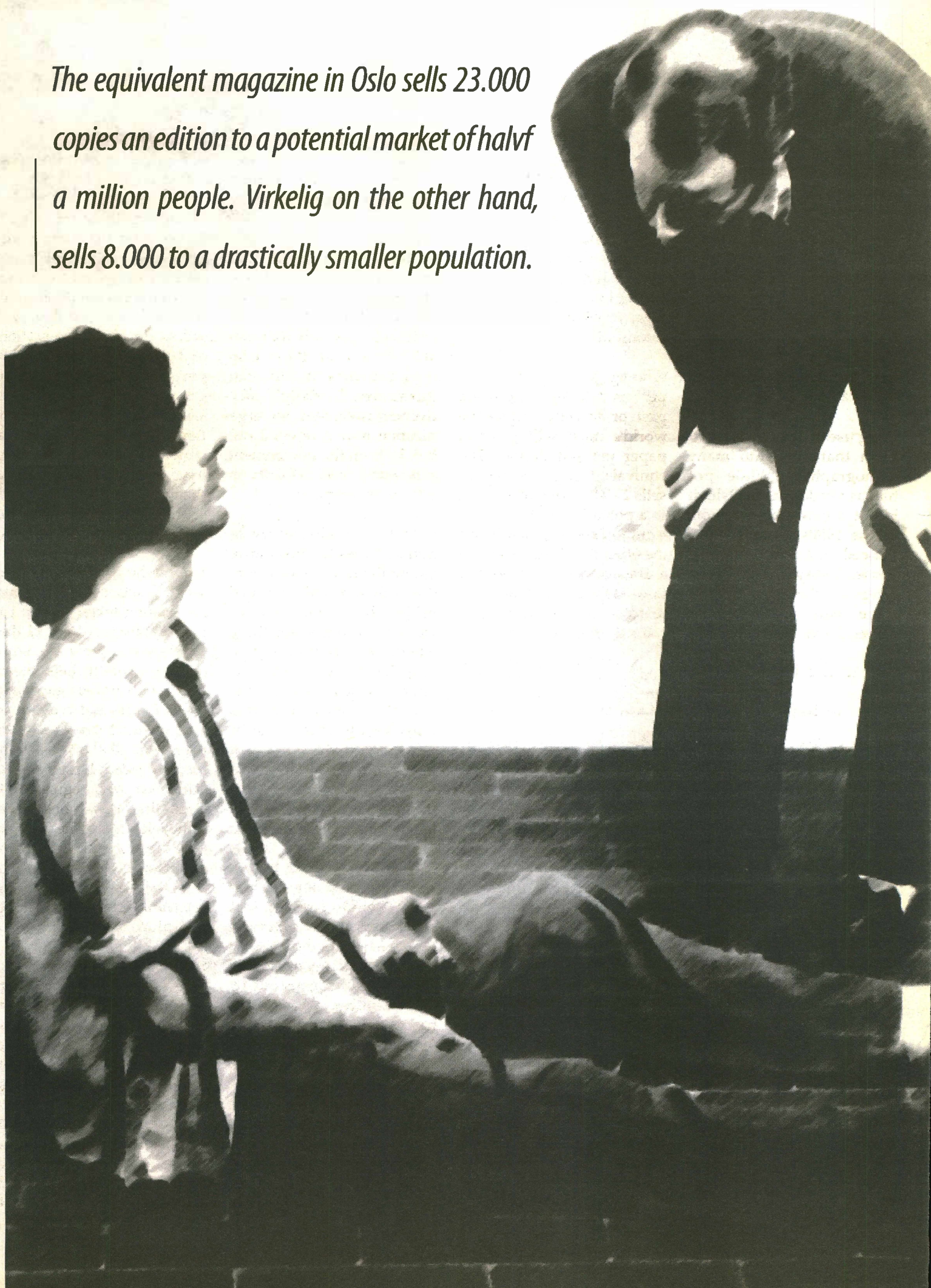
... around: ... for its addicts

The equivalent magazine in Oslo sells 23.000 copies an edition to a potential market of half a million people. Virkelig on the other hand, sells 8.000 to a drastically smaller population.

dies. The use of harder drugs in this demographic is more difficult to ascertain. While surely not an isolated or infrequent problem, drugs in Tromsø may have less of a grip on students than elsewhere; a lack of availability and familiarity may be the cause.

The writers of *Virkelig* however, do see an increase in 'flirters', those who take drugs when drunk, but they are quick to highlight that this is marked step away from the more hardcore substance abuse that vendors of *Virkelig* and regulars of Kafe 103 experience. The link between flirtation with drugs and drug addiction is not clear, but it is certain both are growing phenomena. The bridge to drug use then may not be cannabis as often feared, but actually alcohol. Pedersen says, "Alcohol is without a doubt the drug that is most used and that we have most problems with." Intoxication can lead to susceptibility to temptation and a lack of judgment.

Whether this can really lead to chronic addiction is unclear. What is evident is that Tromsø has many mechanisms actively working for the better lives of users and ex-addicts, and these are often manned by ex-users and volunteers alike. However, organizations like Kafe X are still in need of those wanting to help the clean reintegrate into life. As the largest hurdle to breaking from addiction, rehabilitation back into society can only occur with open arms, not fear and ignorance.

Muntlige eksamener avskaffet på DET HUMANISTISKE FAKULTET

TEKST: URSZULA WORONIECKA
FOTO: TONJE KARLSEN

Det Humanistiske Fakultet bestemte nylig å kvitte muntlige prøver. Selv om frykten for muntlige eksamener er borte, er denne avgjørelsen virkelig noe å juble over?

Våren 2008 vedtok Det Humanistiske fakultet å fjerne muntlige eksamener. Dette gjelder alle prøver som ikke har som mål å eksaminere muntlige språkferdigheter. Det betyr at alle grunnleggende språkkurs på første nivå, som studenter i språk tar i første året av studiene sine, forblir. Men alle andre kurs skal ende utelukkende med skriftlige eksamener.

Muntlig eksamen for mastergradsoppgaven ble til og med avskaffet. Fra nå av består mastergradsprogrammet ved dette fakultetet av 120 poeng. Disse samler studentene inn ved å ta emner på mastergradsnivå og ved å skrive en mastergradsavhandling.

Problemer med vurdering

Begrunnelsen for fjerningen av muntlige eksamener var hovedsaklig vanskeligheten med å vurdere hvor mye en muntlig eksamen skal telle av den samlede karakteren. Med andre ord visste ikke lærere hvor mye de på basis av et muntlig prøve kunne justere den karakteren, som man har fått i skriftlige delen av eksamenen.

Et annet argument for å ikke lenger ha muntlige eksamener er det faktum at mastergradsoppgaven skal evalueres skriftlig. En annen årsak til denne avgjørelsen var problemene med å gjennomføre en eksamen hvis veilederen ikke kan være til stede. Da må fakultetet finne en annen faglærer som kan eksaminere en slik oppgave, og ofte har ikke denne læreren kompetanse nok innenfor det temaet avhandlingen ble skrevet om.

Andre fakulteter

Det har vært få reaksjoner fra studenter på denne ord-

ningen, noe som kan tyde på at de er fornøyde. Men det er verdt å legge merke til at de andre fakultetene, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, som nå sammen med Det Humanistiske Fakultet skaper Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL-fakultetet) har bestemt å ikke fjerne muntlige eksamener.

Raksjoner

Men det er flere og flere som nå reagerer på at studenter ved Humaniora fakultetet aldri kommer til å få muligheten til å forbedre sine karakterer i muntlige eksamener. Når det angår eksamen for mastergradsavhandling får studentene ikke legge frem sine ideer som de har utarbeidet under skrivingen. Studentene får heller ikke vise muntlig hvor mye de vet om det temaet de har holdt med på å undersøke i ett år.

Lærere og studenter ved Institutt for Kultur og Litteratur (IKL) synes beslut-

ningen virket uforståelig, og gjorde dette klarte på møtet for mastergradsstudenter i engelsk våren 2009. De mente at debatt, drøfting og utveksling av ideer alltid har vært til stede ved dette fakultetet som en vesentlig del av den humanistiske tradisjonen. De syntes at den bør være oppmuntret og utøvd, og mener at det er spesielt rart at en slik avgjørelse finner sted på et fakultet som huser institutter for språkvitenskap og litteratur, der muntlige språkegenskaper bør være like viktige som skriftlige.

Unngår utgifter

Fjerningen av muntlig eksamen betyr også at de ikke får en anledning til å drøfte, klargjøre og argumentere sine synspunkter på en akademisk måte med universitetsprofessorere som sitter i komiteen, mente de også. Følelsene av glede, suksess og anerkjennelse, som ofte karakteristisk etterfølger slike eksamener, blir heller ikke lenger oppnåelig.

Flere setter også spørsmålstegn ved motivasjonen til denne avgjørelsen. Flere ting tyder på at fakultetet unngår en del utgifter ved å ha denne ordningen.

Si ifra

Andre universiteter fortsetter å ha muntlige eksamener for å teste om man kan bruke språket til å presentere sine tanker på en presis og kommunikativ måte ikke bare på lavere nivå. Et annet argument er at mange mastergradsstudenter senere går videre til å bli lærere, og det kan virke nedslående og skuffende hvis en ung lærer på skolen ikke kan formidle sin kunnskap.

Lærere ved IKL oppmuntrer studenter til å reagere på denne beslutningen ved å bruke sin stemme, dersom de misliker vedtaket Det Humanistiske Fakultet vedtok i fjor. Cathrine Theodorsen, instituttleder for IKL, sier det kan hende at avgjørelsen kan endres.

LEDIGE STILLINGER I UTROPIA 2009/2010

Det er på tide med utskiftninger i
Utropiareaksjonen. Følgende stillinger utlyses:

Ledig fra 1.1. 2010

Ansvarlig redaktør - 100% stilling

Ansvarlig redaktør har det redaksjonelle ansvaret for utgivelsen av utropia. ved siden av vanlig journalistisk arbeid, har ansvarlig redaktør også ansvaret for økonomi, rekruttering og annonsering i avisa. en jobb for deg som liker utfordringer og som ønsker å lede en kreativ studieorganisasjon.

Stillingen lønnes med 110.000 i året.
Søknadsfrist 1. nov. 2009.

Ledig fra 1.10. 2009

Annonseselger

Som annonseselger har du ansvaret for å ta kontakt med bedrifter og tilby annonseplass, samt opprettholde en god kommunikasjon med annonsørene.

Stillingen lønnes med 15.000 i året, samt 9 & provisjon.
Søknadsfrist 1. nov. 2009.

OG SØKNADEN SENDES TIL...

Søknad med CV og attester sendes til Utopia ved Caroline Lang,
Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.
Eller på e-post til caroline@utropia.no

FRA ANDRE STUDENTAVISER

Universitas:

STUDENTENE NEDPRIORITERT I OSLO

Mens Trondheim kommune vinner priser for sitt arbeid for studenter, får Oslo kommune krass kritikk for sitt arbeid for studenter, melder Universitas.

- Paradoksalt nok er det tre ganger så mange studenter i Oslo som i Trondheim, og likevel er det Trondheim som har fått varemerket «Norges studentby». Vi ser at studentene i Trondheim har fått en mye større plass både i bylivet og kulturlivet, sier Øyvind Gjengaar, hovedstyreleder i Studentsamskipnaden i Oslo (SiO).

- Det er hyggelig at Trondheim og Bergen blir kåret til studentbyer, men man kan ikke sammenligne to mindre byer med landets hovedstad. Oslos befolkning kommer fra hele landet og hele verden. Det må være en grunn til at så mange velger å reise helt til Oslo for å studere her. Oslo har det beste studietilbudet, og her er det større muligheter for å finne en attraktiv jobb etter endt utdanning, sier Torger Ødegaard (H), byråd for kultur og utdanning i Oslo.

Under Dusken:

DÅRLIGE BOFORHOLD FOR STUDENTER

Flere og flere studenter bor under veldig dårlige forhold, melder Under Dusken. Som et resultat av at det blir flere og flere studenter, samtidig som det ikke blir bygget ut studentboliger fort nok, kan bolighaiene mer eller mindre handle fritt. Torstein Tran er en av de som har flest klager fra studenter om dårlige boforhold i Trondheim.

- Da vi flyttet inn var det en lekkasje på badet. Toalettet var lekk, og det førte til at det hele tiden var vann på baderomsgulvet. Huseieren var umulig å få tak i når vi forsøkte å få ham til å fikse dette, og han brøt avtaler flere ganger, sier en av leietagerne, Marthe Marholm, om en av leilighetene til Tran.

Studvest:

FORELESERE MED EGET MATERIALE I PENSUM

Lærerstedene velger selv ut pensum til fagene og ender ofte opp med litteratur fra egne forelesere, skriver Studvest.

- Det at lærerstedene velger pensum skrevet av egne ansatte er problematisk dersom det går ut over den faglige kvaliteten, mener leder i Norsk Studentunion (NSU), Anne Ka-

rine Nymo. Fagpolitisk ansvarlig i kjernestyret på NHH, Mattias Røstad Jørum, ønsker ikke å rette kritikk mot lærerstedene,

- Vi har dessverre ikke nok personer her i Norge som kan skrive akademisk litteratur, sier han.

Legger ned bedrift

Bedriften Billigfrakt legges ned etter ønske fra IKEA melder Nordlys. Bedriften var en videreføring av studentbedriften «KEAfrakt SB» og sto for frakt av IKEA møbler til en billigere pris enn det IKEA selv kunne tilby, til Tromsø.

- Jeg snakket med en fra IKEA som forklarte at de hadde ganske store utgifter selv med sine forsendelser

til Nord-Norge, så vi ble etter hvert enige om at vi skulle legge ned, forklarer daglig leder Håvard Olaisen.

Men de som har deltatt i bedriften kan fortelle at de føler seg litt lettet. Bedriften har tatt mye fokus bort fra studiene. Nå har de muligheten til å konsentrere seg helt om studiene.

driver av

OMSTRUKTURERING AV STUDENTHUSET DRIV: Enten gjennom utvidelse eller omlokalisering.

TEKST: CAROLINE LANG
ILLUSTRASJON: TONJE KARLSEN

Studenthuset driv feirer jubileum 1. april og vil da feire 10 år med sjarm, nostalgi og råskap. Studentenes bauta står overfor store endringer, og studenthuset sånn som vi kjenner i dag er kanskje ikke her etter 2012.

- For å kunne skape et mer levende studenthus må vi ha mer plass, sier styreleder på driv Anne Grete Skavhaug. Enten ved å utvide det nåværende bygget eller finne helt nye lokaler.

Nostalgi eller high-teck?

Lokaliseringsprosessen på driv har pågått i to år og skal etter planen være klar i 2012- da leieavtalen til det nåvæ-

rende studenthus-lokalet går ut.

Det store spørsmålet er om man får beholde studenthuset i den nåværende bygningen, som er full av sjarme og nostalgi, eller om driv blir flyttet til nye high-teck lokaler. I denne prosessen er det mange faktorer som spiller inn. Blant annet, å vente på tilstandsrapporten på det nåværende huset. Dette for å se på mulighetene for å utvide og lydisolere deler av bygget, og kostnadene av dette.

Som nevnt i forrige utgave av Utopia er det alternative løsninger inne i bildet. To lokaler er oppe til vurdering, men hvilke to dette er, vites foreløpig kun av husets ansatte.

- Men det som er utenfor

enhver tvil er at vi skal få en større scene og konsertareal, sier Skavhaug.

Det studenthuset vi kjenner i dag er kanskje ikke her etter 2012.

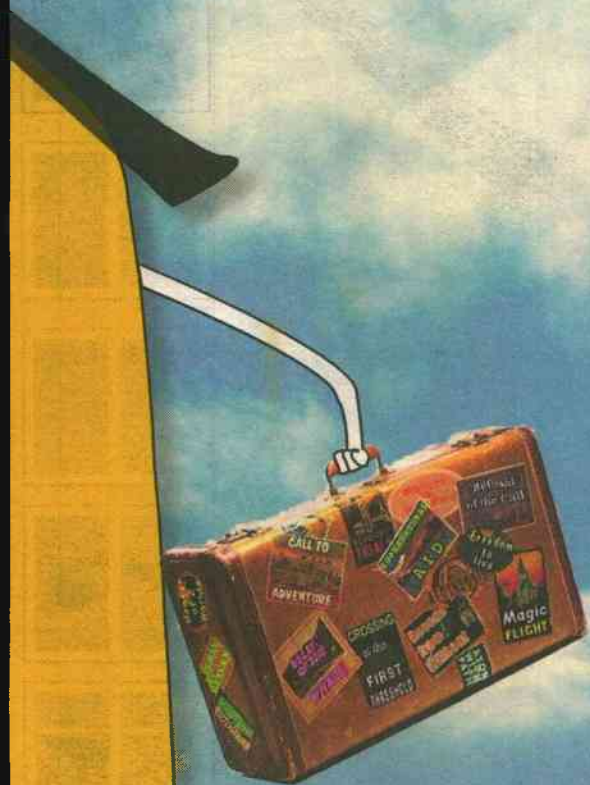
Ny struktur

Ideen om det nye driv ligner strukturen til Samfunnet, studenthuset i Trondheim.

- Øl og studenter er ikke nødvendigvis synonymt. Vi skal kunne etterkomme en heterogen målgruppe. Vi må ha noe for alle, sier Skavhaug.

- Vi brukes flittig, men vil ha et mer levende hus med mer aktivitet på dagtid, sier Skavhaug. Dette vil innebære oppretting av

sted?

Øl og studenter er ikke tilfeldigvis synonymt. Vi skal kunne etterkomme en heterogen målgruppe. Vi vil ha noe for alle.

kollokvierom og arealer for studentorganisasjoner, hvor studentene i større grad kan få være med på å bestemme «programmet».

- Vi setter veldig pris på ideer og innspill fra studentene. Så hvis man er interessert i å starte en strikkegruppe eller filmklubb, så kan man komme og si ifra. Så kan vi prøve å finne lokaler tilpasset formålet, sier Skavhaug.

Selv om driv til stadighet er ute etter å forbedre tilbudet til studentene, betyr det ikke

at det ikke er liv å finne på huset. Foruten om det mest iøynefallende – kafé, bar og konsertscene – kan driv lokke med aktiviteter som debatter, foredrag, lørdagsuniversitetet, quiz, poker, fotball og arrangementer som Ordkalotten, for å nevne noe.

Viktig med støtte

Det er veldig viktig med hjelp og støtte fra institusjoner som SiTø og Universitetet under en slik prosess.

- Det gagnar Universitetet likesom oss å ha et godt studenthus med en sterk studentkultur. Slik kan vi tiltrekke oss studenter fra fjern og nær, som har flyttet hit fordi de har hørt om det fantastiske studentmiljøet som finnes her oppe, avslutter Skavhaug.

Hvor går Israel? Hvor går Palestina?

Har de en framtid sammen?

GRIPENDE: Nils Butenschøn på årets første Internasjonale Seminar.

Økt kunnskap og forståelse

TEKST: CAROLINE LANG
FOTO: CAROLINE LANG

Tromsø er full av engasjement og fremmedkulturell varme, men få steder i byen finner man mer interesse for internasjonale spørsmål og forståelse for solidaritet, enn på Internasjonalt Seminar.

FN-sambandet koordinerer Internasjonalt Seminar i samarbeid med Amnesty og Røde kors, hvor Jon Børge Hansen, informasjonskonsulent for FN-sambandet, er drivkraften bak og trekker det hele med sitt sterke engasjement.

Internasjonalt Seminar holdes torsdager klokken 20.00 på Kulturhuset. Hvor man hver uke møter nye temaer, som blant annet «Nord-Korea», «Olje- "den siste dråpen"» og «Kuppet i Honduras».

Foredragene blir holdt av blant annet eksperter, forskere og professorer fra universiteter rundt om, og gir publikum et kort, men detaljert innblikk inn i samtidens politiske, globale og humanitære situasjoner.

Foredragene er basert på grunnpilarene til FN: «Fred og sikkerhet», «internasjonal rett», «menneskerettigheter», «humanitære spørsmål», «økonomisk og sosial utvikling» og «miljø og klima».

I sammenheng med Amnesty's Shell-demonstrasjon 30. Oktober, sparker Internasjonalt seminar i gang et tre dagers maraton av seminarer, demonstrasjon, workshops, Amnestykonsert og uteling av regional menneskerettighetspris. Her med «Oljeindustriens samfunnsansvar», torsdag 29. Oktober.

Andre seminarer som kan være spesielt verdt å få med seg i løpet av høsten er :

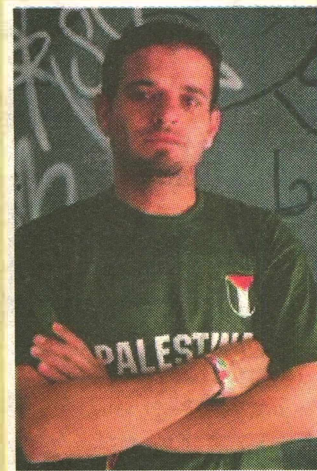
15.10. Film: Yodok stories om North-Korea, I samarbeid med Cinemateket på VT.
19.11. Dødsstraff i USA, v/ Kerry Cook, tidligere dødsdømt amerikaner, arrangert av Amnesty.

Menneskerettighetsforkjemper arrestert

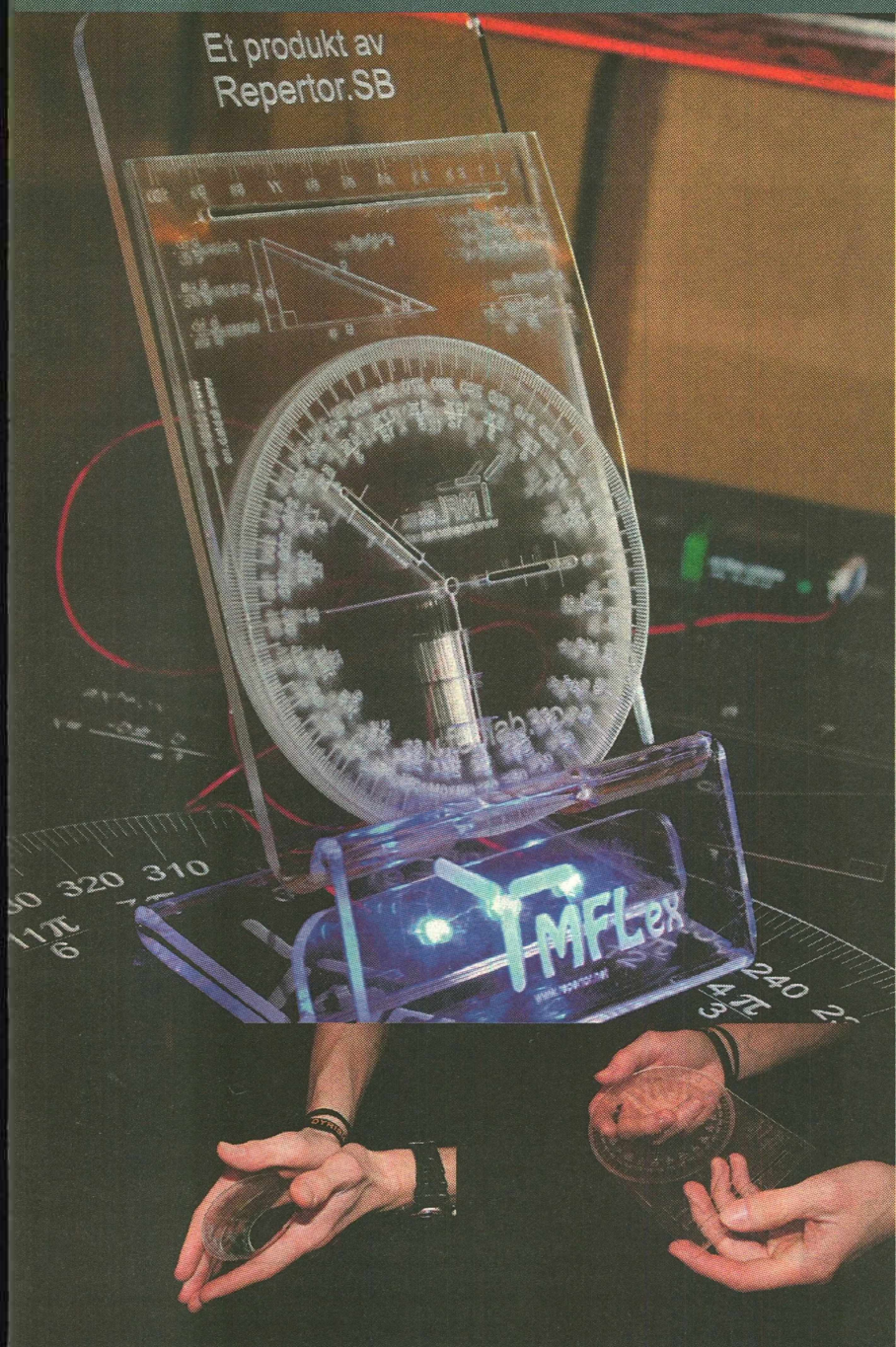
Etter et besøk i Norge ble den palestinske menneskerettighetsforkjemperen, Mohammad Othman, tirsdag i forrige uke arrestert av Israels etterretning. Othman har samarbeidet med Sosialistisk Ungdom (SU) og har flere ganger vært på besøk i Norge, blant annet i Tromsø, hos de forskjellige SU-lage-

ne. Han har i 10 år jobbet for å bedre situasjonen for palestinere, og han er en forkjemper for ikke-voldelige aksjoner. SU og Rødt krever at Israel setter han fri.

- Arrestasjonen av Mohammad er nok et bevis på Israels totale forrækt for folkeretten, sier Mali Steiro Tronsmoen, leder i SU, til sine nettsider.

MOHAMMAD OTHMAN

MFLex: Studentene kom på 2. plass med sin produkt idé.

Når studiene b

TEKST: STEWART HASETH
FOTO: STEWART HASETH

Universitetet i Tromsø mange fakulteter har ulike tilnærminger til undervisningen. Ingeniøravdelingen ved Universitetet har sin egen fremgangsmåte. De har to ulike prosjekter som på en unik måte klar-gjør ingeniørene for arbeidslivet.

Et hovedprosjekt er det avsluttende arbeidet for ingeniørene, og kan sidestilles med bacheloroppgaven man har på andre fakultet ved Universitetet. Eivind, Rune og Kåre går alle sisteåret på sikkerhet og miljø, og er en av gruppene som jobber med hovedprosjektet for siste året.

– Det første vi måtte gjøre, var

å skaffe en oppdragsgiver, sier Kåre Johansen.

– Heldigvis har vi fått en bedrift, Discover Petroleum, som vi har fått en god dialog med.

– Vi fikk valget mellom å jobbe med risikoanalyse, eller kvalitetssikring. Vi valgte det siste, da vi mente at dette var innenfor vårt spesialfelt som ingeniører i sikkerhet og miljø.

Det å starte opp et nytt prosjekt kan være en uoversiktlig oppgave, og Utopia lurte på hvordan gruppa hadde gått frem for å løse dette.

– Først måtte vi skrive et initieringsdokument, der vi skrev hvordan vi ville løse prosjektet.

– Når vi får dette godkjent skal vi ha et møte med en veileder fra skolen og fra bedriften, der vi går igjennom hvilke løsninger bedriften kan dra nytte av. Som

studenter har vi bare myndighet til å komme med anbefalinger, ikke konkrete løsninger. Senere skal vi lage et forprosjekt, som setter grensene for det vi skal jobbe med videre.

Selve prosjektet skal starteneste semester, men studentene ønsker å komme i gang så snart som mulig, slik at de kan være litt i forkant av prosjektet. Utopia spurte gruppen hvordan de vil gå frem for å kunne måle hvor de var i prosjektet.

– Heldigvis gikk vi gjennom bedriftsetablering i fjor, og der lærte vi mye som blir viktige bestanddeler i det nye prosjektet, forklarer Johansen.

– Et viktig redskap er Gantt-diagrammet, her lager vi en tidsplan for de ulike prosessene i prosjektet. Uten prosjektet hadde vi i fjor, der vi lærte å bruke dette diagrammet,

ville vi nok hatt et mye svakere grunnlag, medgir Johansen.

Discover Petroleum er oppdragsgiveren, og Utopia spurte hvorfor de valgte å benytte en gruppe studenter til et av deres prosjekter.

– Vi deltar i slike prosjekt fordi det er viktig for oss at det er et universitetsmiljø som fokuserer på problemstillingene rundt sikkerhet og miljø, sier Lill-Gøril Seljelv, som er manager for Discover Petroleum i Tromsø. Dette er områder som er av stor betydning for oss som er et oljeselskap med fokus på nordområdene.

Hva forventer dere å oppnå ved hjelp av prosjektet?

– For studentene har vi laget en oppgave som er direkte knyttet til et planlagt forbedringsarbeid i bedriften.

Vi forventer at studentene skal bidra med både å utføre en av arbeidsoppgavene i prosjektet

– Det er viktig for ingeniøravdelingen at de kommende ingeniørene lærer seg å bruke det de har lært på en praktisk måte fortsetter Schive

og vi håper at de kan utfordre oss til å ta tak i nye forbedringer som vi selv ikke har sett.

Hva vil dere bruke informasjonen til, når den foreligger?

– Informasjonen skal gå inn et forbedringsprosjekt og vil bli brukt til å planlegge hvordan vi skal vedlikeholde og forbedre systemene våre, avslutter Seljelv.

FAKTA

FABLAB

- MIT FabLab Norway er en avdeling av MIT (Massachusetts Institute of Technology)
- MIT FabLab har nesten 50 avdelinger over hele verden
- FabLab er et nettverk for utdanning, forskning, utvikling og kommersialisering
- Gjennom dette nettverket får nordnorske forskere kontakt med verdens fremste eksperter innen fagområdet.

INGENIØRAVD. VED UIT

- Består av 4 ingeniørlinjer:
 - Prosess og gass
 - Nautikk
 - Sikkerhet og miljø
 - Automasjon
- I tillegg har avdelingene en bachelor innen samfunnsikkerhet og miljø, som fokuserer mer på samfunnsfag enn realfag.

Vir arbeid

Bedriftsetablering

Repertorernavnet på et prosjekt som nå har vært i aktivitet i over et år. I motsetning til hovedprosjektet, skal man her lære seg å starte og drifte en egen bedrift. Prosjektet består av fem studenter, der to studerer sikkerhet og miljø, og tre studerer prosess og gass.

– Vi hadde nesten 100 ideer, sier Thomas Fagerland. Av disse plukket vi ut de tre-fire vi likte best, før vi endte opp med det som skulle bli vårt produkt – MFLEX – en multifunksjonslinjal.

– Den gjør det lettere å tegne avanserte matematiske figurer, og den er også den eneste linjalen som kan tegne i tre plan, sier Even Larsen. Den har printet inn de vanligste formlene en bruker i daglig regning, samtidig som det er en av få linjaler som også viser radianer på gradskiven.

En studentbedrift etableres

– Det første vi gjør når vi skal lage en studentbedrift er å lage en prosjektplan, forklarer Vegard Aspen Lund.

– Vi må også forsikre oss mot at det allerede finnes andre lignende produkter, det er jo ingen vits å lage noe en allerede kan få kjøpt.

Utopia spurte hvordan de gikk frem for å konstruere linjalen, og hvem som produserte den vitenskapelige linjalen for dem.

– Først tegnet vi en mal i et avansert tegneprogram, sier Rune Rindal. Før vi satte i gang produksjonen, gjorde vi flere spørreundersøkelser på byens videregående skoler. Det vi kanskje er kanskje mest stolt over, er at vi har stått for all produksjonen selv, både av selve produk-

tet og alt reklamemateriellet.

– Dette hadde ikke gått uten den eksepsjonelle hjel-

– Vi er jo underlagt rammeplaner, men vi ser på prosjektene som forskeroppgaver, sier en av de ansvarlige for prosjektene

pen vi fikk fra FabLab i Lyn-gen, skyter Lund inn.

– De lot oss bruke maskinene som laget linjalene gratis, vi betalte bare for materialene. De satte oss også i kontakt med bl.a. MIT FabLab i Boston, og ga oss muligheten til å kontakte hele nettverket deres, om vi ønsket det.

Dessverre var guttene midt i den mest intense eksamensperioden i vår da det ble klart for salgsfasen. Dette førte til at de ikke fikk satt i gang et større salgssapparat, og betydde nok et par skudd for baugen for prosjektet!

– I slutten av mars var vi med i NM for studentbedrifter i Oslo, sier Rune Severinsen, daglig leder for bedriften.

– Av de 21 bedriftene som deltok, fikk vi noe overraskende 2. plassen for forretningsplanen vår.

– Det er vi svært fornøyde med, spesielt ettersom de aller fleste bedriftene var fra BI og NTNU, der de har mye mer trening i å skrive slike planer.

– Det har vært et hektisk år, men vi har lært mye på veien, sier Severinsen

– Ikke minst har vi blitt flinke til å skrive ulike prosjektdokumenter, sier Lund.

– For ingeniører består mye av jobben i å jobbe med større og mindre prosjekter. Derfor er dette en veldig viktig erfaring for oss. Vi har også knyttet kontakter som blir nyttige når vi nå skal gå over til å jobbe med det avsluttende hovedprosjektet.

Studentene ser seg dessverre ikke i stand til å drive driften.

– Vi er nødt til å holde fokus på hovedprosjektet, derfor er vi nå i en avviklingsfase.

Den vitenskapelige linjalen er nå få kjøpt på Akademisk Kvarter. Men det gjelder å være rask, for det blir ikke laget flere når det er tomt.

Studenter uten pensu

TEKST: JOHANNES JAKOBSEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Hvert år er det flere studenter som ikke får pensumbøkene før en stund etter semesterstart. Akademisk Kvarter mener å ha en løsning.

Flere studenter har i år klaget over at de ikke har fått tak i sine pensumbøker flere uker etter semesterstart. Det er flere årsaker til at det har blitt slik. Blant annet har det aldri vært så mange nye studenter på universitetet.

Akademisk Kvarter, campus-bokhandelen ved universitetet,

merker dette godt på frustrerte studenter og stressede forelesere.

Isak Måseide, import- og markedsansvarlig ved Akademisk Kvarter og fagansvarlig for humaniora mener at problemet ligger i at studenttallene de har å forholde seg til er kvalifisert gjetning fra de kursansvarlige for de ulike fagene ved universitetet. Men han mener at de har funnet en løsning på problemet.

- Rundt mai - juni får vi et anslag for hvor mange studenter som forventes til de ulike kursene. Dette anslaget gis av kursansvarlige og undervisere og er basert på studentsøker-tall og tidligere erfaringer. Pro-

blemet er bare at anslaget ikke trenger å ha rot i virkeligheten og det kan derfor være at dette estimerte tallet blir fryktelig feil. Når elever melder seg opp til fag ved semesterstart blir de imidlertid registrert på Fron-

- All den tid vi ikke har bøkene inne når studentene kommer er det klart at vi mister både kunder og goodwill.

ISAK MÅSEIDE

ter. Løsningen kan derfor være at dersom de kursansvarlige, det være seg undervisere eller

studiekonsulenter, regelmessig kan gå inn på Fronter i de første par-tre ukene etter semesterstart, og deretter gi oss løpende tilbakemeldinger på hvor mange studenter som til enhver tid er registrert på de ulike kursene, så kan vi justere våre bokbestillinger på et tidligere tidspunkt og dermed sørge for at alle studentene får pensumlitteraturen de skal ha.

Hvorfor bestiller dere ikke inn flere bøker enn det som blir estimert?

- Problemet er at fagene også kan få langt færre studenter enn anslaget vi blir gitt tre måneder i forveien. Og hvis vi har masse overflødige bøker binder det opp mye kapital og vi må vi be-

gygne en returprosess som er veldig dyr og ressurskrevende, sier Måseide og legger til,

- Vår hovedfokus er - og har alltid vært - studentenes ve og vel. Dersom vi ender opp med å ikke kunne tilby pensumlitteraturen til studenter som har eksamen tidlig i semesteret er det stikk i strid med vår etikk og våre prinsipper, og vi vil gjøre alt som står i vår makt for å skaffe bøkene fortest mulig. Men all den tid vi ikke har bøkene inne når studentene kommer er det klart at vi mister både kunder og goodwill.

Få tilbakemeldinger

Måseide mener at denne saken tilsynelatende enkelt kan løses, men han syns det er rart at

mbøker

Flere studenter har i år klaget over at de ikke har fått tak i sine pensumbøker flere uker etter semesterstart. Det er flere årsaker til at det har blitt slik. Blant annet har det aldri vært så mange nye studenter på universitetet.

◀ **Løsningsorientert:** Isak Måseide, import- og markedsansvarlig ved Akademisk Kvarter, og fagansvarlig for humaniora, mener at problemet har en enkel løsning.

Akademisk Kvarter har fått så få tilbakemeldinger på idéen om at bokhandelen skal få oppdaterte registreringstall direkte fra Fronter.

- Jeg har flere ganger prøvd å ta kontakt med folk i administrasjonen uten å få noen spesiell respons. Vi ønsker for studentenes skyld å få til en dialog, men det har vel i realiteten vært en monolog fra vår side. Denne problemstillingen har etter vårt syn en enkel løsning. Men vi har hørt at saken har blitt tatt opp i institutt for språkvitenskap, så vi håper at de kan gå foran som en spydspiss for å få endret rapporteringsrutinene slik at vi får mer oppdaterte og korrekte studenttall for de ulike kursene som tilbys.

- Det er ikke mangel på velvilje fra lærerne, for dette er jo problematisk for oss og. Ikke minst er dette et problem for studentene.

Tidligere registrering

Endre Mørck, instituttleder i språkvitenskap, sier at saken har blitt tatt opp, men virker ikke overbevist over at det kommer til å fungere i praksis. Han mener at man heller ikke med denne ordningen får det riktige tallet på elever før fagene starter. Han mener at det må skje en større forandring i registreringssystemet.

- Det er ikke mangel på velvilje fra lærerne, for dette er jo problematisk for oss og. Ikke

ENDRE MØRCK, INSTITUTTLEDER I SPRÅKVITENSKAP

minst er dette et problem for studentene. Det vi håper på er å få endre registreringsfristen slik at elevene må registrere seg opp til fag tidligere.

Førsteamanuensis Rune Blix Hagen underviser i et fag hvor studentene svært tidlig fikk utlevert en obligatorisk semesteroppgave. Siden kurset fikk dobbelt så mange studenter som først anslått var det imidlertid flere som ikke fikk kjøpt all pensumlitteraturen.

- Fristen til å melde seg opp til faget var den 1. september, og vår første semesteroppgave kom den 11. september. Derfor var det en del som ikke hadde fått bøkene. Til alt hell var de relevante tekstene til semesteroppgaven samlet i kurskompendiet, men i forhold til at dette er et mappeevalueringsfag, med mange oppgaver tidlig, er det mange som nå må jobbe ekstra mye for å få gjort de oppgavene som ikke ble gjort da de ikke hadde all pensumlitteraturen tilgjengelig

Hagen mener at forslaget til Akademisk Kvarter vil løse litt av problemet, men er enig med Mørck i hvor hovedproblemet ligger.

- Jeg mener at hovedproblemet ligger i dette med at oppmeldingsfristen er så sen.

Studenter tyr til internett

Før det har blitt en løsning i denne saken, vil studenter fortsatt kunne oppleve problemer med å få tak i bøker. Selv om Akademisk Kvarter gjør det de kan for å etterbestille i de tilfeller der det er langt flere studenter enn anslått, ser de likevel at enkelte tyr til kjøp av bøker over internett. Men også her kan det være svært lang ventetid, og det har vært tilfeller hvor studenter har måtte vente i over tre uker før bøkene kommer.

NIEUW

'2009

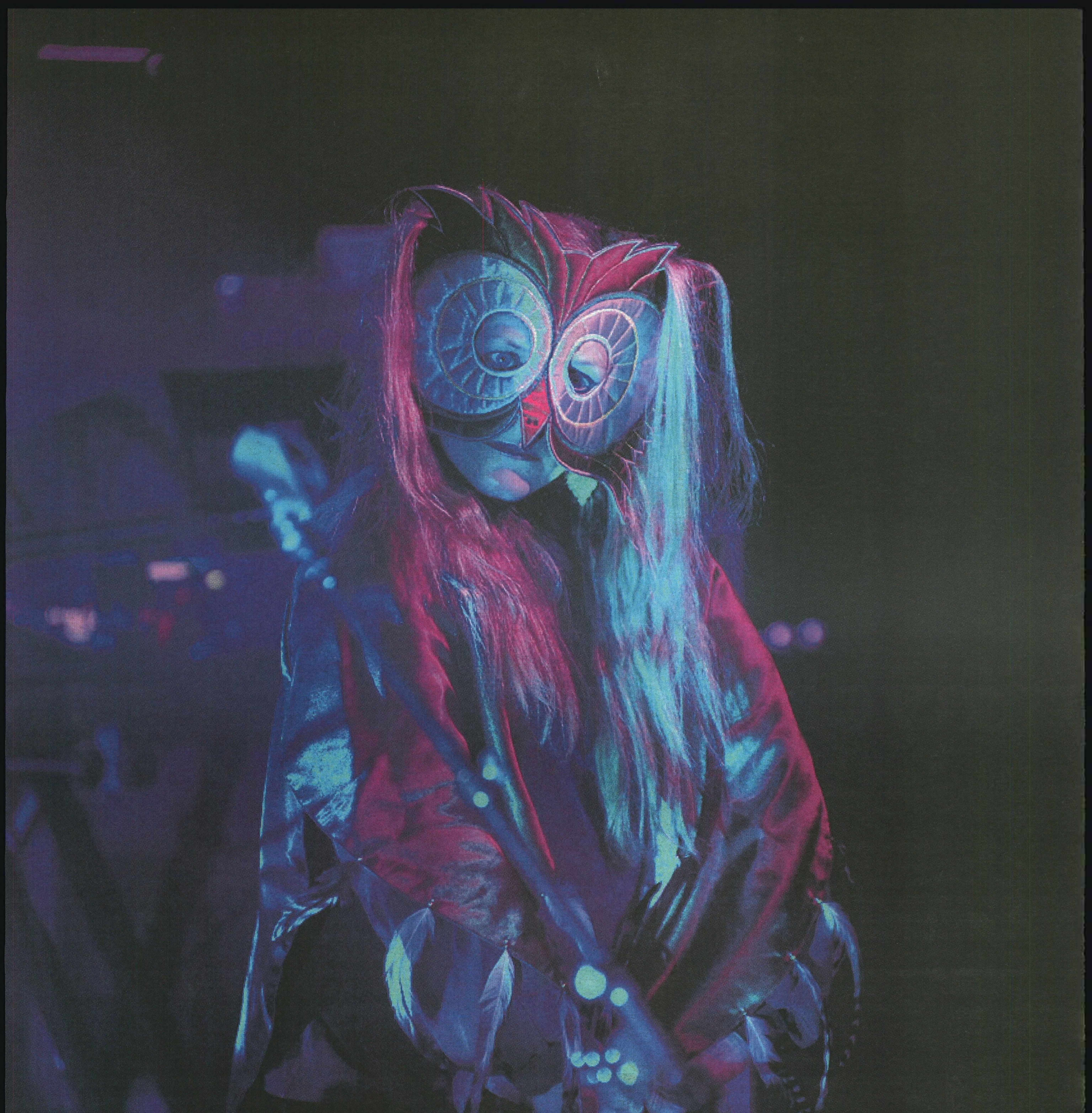

Scenen for nye eller uetablerte band og artister. Lyst å spille på NIEUW eller nyskjerrig på hvem som skal spille?

www.driv.no

1 kveld, 3 scener, 13 band: 16.10.09

driv

MAGASINET

ÅPNINGEN AV BASTARD S.3

REISEBREV FRA PORTUGAL S.22

KONSERTANMELDELSER S.31-32

LEDER

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD

OKTOBER-
FEST

Har Tromsøs psykologer hatt noe med kulturtilbudet i oktober å gjøre? Er det mulig de så for seg et stadi g mer overfylt Åsgård jo lengre ned sola forsvant, og måtte dermed finne en effektiv stopper for høstdepresjonene. Tromsø er nemlig fylt til randen av konserter og annen underholdning denne måneden. Festivaler blir det flere av, fra Ordkaalotten som foregår i skrivende stund, til Insomnia i slutten av oktober. Sivert Høyem skal spille to konserter på Driv, det blir presentasjon av nye band på NIEUW, og jazzklubben arrangerer hele fire konserter i løpet av måneden. Noe for enhver smak med andre ord.

Kaos har åpnet igjen i form av baren Bastard. For de mange som hadde regnet med å få tilbake gode, gamle Kaos er nok Bastard en skuffelse

Verdt å nevne er det også at lokalet som en gang var Kaos har åpnet igjen i form av baren Bastard. For de mange som hadde regnet med å få tilbake gode, gamle Kaos er nok Bastard en skuffelse. Den kule, nedslitte kjelleren med miksebordet stående ute på dansegulvet, har blitt pusset opp til å se ut som en krysning mellom strippebule, minimalistisk utested og berlinsk teknobule. Vi snakker søyler med fuskepels her folks. Det kan også se ut som Bastard ønsker å nå et eldre klientell, og dermed kan det hende det spøker for unge hip hop- spirer og andre håpefulle, unge musikere. Da vil jeg heller anbefale disse å melde seg på NIEUW som er åpent for alle uetablerte artister. De ønsker deltakere inne alle sjangere, også hip hop.

Tromsø internasjonale litteraturfestival 09:VOLD 30.09-04.10.2009 ordkaalotten

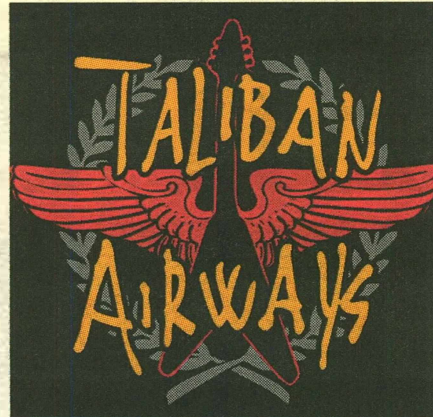
Ordkaalotten

Tromsø internasjonale litteraturfestival går av stabelen 30/9- 4/10. Temaet i år er Vold: "Ved et bevisst fokus på volden – presentert gjennom litteraturen – ønsker festivalen å fremme diskusjon om leserens evne og vilje til etisk bevissthet". Fra www.ordkaalotten.no.

Studentsamfunnet i Tromsø presenterer:

Taliban Airways
8. oktober på Driv

Bandet med det kuleste navnet i byen gjester igjen Driv. Med seg har de en litt usannsynlig oppvarmer i duoen Dagny & June: Disse damene klimprer i vei på sin rolige gitarmusikk. Taliban Airways derimot spiller hard, tung stonerrock. Tør du å fly med TA? I så fall er Haakonscene stedet, torsdag den 8. oktober klokka 21.00.

GUITAR GOSPEL

CONCERT

BJØRN BERGE

Haakonscene, Driv

24th of SeptemberTEXT: LYONEL PERABO
PHOTO: TOR FARSTAD

God do exist, he played at Driv on Friday night. Alone, on Haakonscene, Bjørn Berge sits on a chair, facing the enthusiastic crowd. The "funniest man in the world", as he describes himself, shows us that melody and groove can be happily mixed when you're a real master.

Using only acoustic guitars and an electronic drum, Berge hypnotize us during incredible ever-lasting songs. It is important to notice that on the contrary to a lot of other skillful guitarists, Bjørn never satisfied himself with an easy instrumental demonstration, although his solos lasted much longer than the original songs: The purpose was not a selfish guitar masturbation but to create a real moment of art: Something that can connect the artist to his public, something that Berge did successfully. After more than 90 minutes, the Maestro left the scene. He came back for a scorching encore in which he performed his classic "Black Jesus" as well as what the public was craving: "Ace of Spades", a Motorhead cover, with which he ended the astonishing concert.

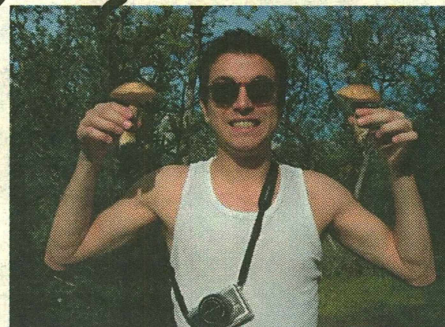

Bidragsytere:

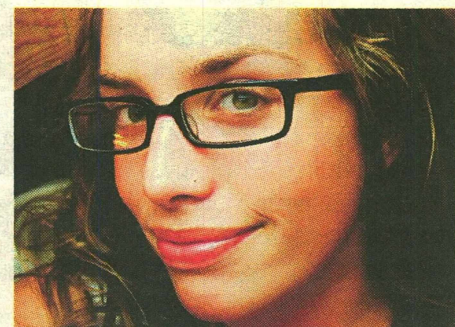
Ingvild Ludviksen

Ingvild er jusstudiene i Tromsø på fjerde året. For å få litt avveksling fra de tørre lovbøkene skriver hun kultursaker for Utopia. Ingvild er ekspert på heftige stemningsrapporter, men skriver også mye annet kulturstoff. I denne utgaven har hun anmeldt Septemberdans og åpningen av Bastard.

Tomek Mossakowski

Tomek er en "Englishman in Tromsø". Han kom hit høsten 2009 for å studere til en master i Fredsstudier, og har allerede rukket å ta dypdykk ned i de fleste aspekter ved studentlivet i Tromsø. Tomek er potet i Utopia, og skriver alt fra nyhetssaker til konsertanmeldelser og kåserier.

Turid Austin Wæhler

Turid er til daglig bosatt i Tromsø hvor hun har fullført en bachelor i russlandstudier. Dette semesteret er hun i praksisplass ved den splitter nye norske ambassaden i Astana, Kasakhstan. Derfra skriver hun om sine mange opplevelser i det av nordmenn fortsatt utforskede landet.

En Bastard er født

Charlotte: Rocker med the Co-Stars.

Forventningene var skyhøye da Bastard Bar åpnet dørene fredag 25. september i de gamle lokalene til Kaos.

KONSERT

CHARLOTTE & THE CO-STARS
Bastard Bar (åpningskonsert)
Fredag 25. september

TEKST: INGILD LUDVIKSEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Det er vel ikke å overdrive å si at det lille lokalet nede ved Strandtorget er den mest populære kjelleren i byen, og den det knytter seg flest følelser til. Her har unge band spilt sammen offentlig for første gang på jammen: Folk med en DJ i magen har fått prøve seg og Tromsø-publikummet har kunnet oppdage nye, spennende band, danse til rock, hip-hop og elektronika og møte nye mennesker. Det har vært åsted for store tanker, hodepiner, forelskelser, flørt og heftig rocking.

Så var da også billettene til åpninga utsolgt på forhånd, ifølge ryktene. En

time før konserten begynte, så kjelleren litt ut som backstage hos Willie Nelson ifølge sangen av Johnny Cash. Goth-kidsa satt langs den ene veggen. Utelivsbransjen hadde samla seg innerst i lokalet, mens pressefolket trivdes langs baren. I nærheten av scena sto et par damer i stiletter og cocktailkjoler, og et ukjent antall ansatte strent fram og tilbake og samlet inn glass og skiftet musikk. Rockerne kom seint, selvfølgelig, og måtte finne seg et sted å stå der det var plass.

Selve lokalet har fått seg en real overhaling. Scenen er flyttet innerst i kjelleren, og ved siden av den er det blitt plass til et DJ-bur i ekte rockabilly-stil, med hønsenetting som skiller DJ-en fra de dødelige. Baren strekker seg langs hele den innerste langveggen, og er et syn i rødt og gull. Veggen er kledd med røde fliser, bardisken er gullakkert. Et skap med glassdører viser fram vinflasker og kaster et dust gult lys. Inngan-

gen til baren er skjult bak et glitrende forheng.

Kitch? Så absolutt. Men de har iallfall holdt seg til rockefargene, sort og rødt, som jeg hørte noen si. Og i den andre delen av lokalet, langs ytterveggen, er veggene fortsatt hvite og innredninga enkel.

Charlotte & the Co-Stars tok scenen til heftig applaus, og det var tydelig at de ikke var helt ukjent for publikum. De leverte et solid sett, uten noen låter som pekte seg klart ut, men med nærvær og nerve. Vokalisten stjal helt klart showet og var et naturlig midtpunkt. Med en dyp bluesstemme holdt hun fast på publikum fra første tone, og i stroppeless paljettkjole og med viltørt mørkt hår var hun en forførende femme fatale.

Stemningen var god, og folk koste seg tydelig, men det var først omtrent

midtveis i settet, da det kom ei låt flere kjente igjen, at det løsnet litt. Publikum sang med og begynte å bevege seg litt. Det ble høylydte protester da bandet ville gå av scenen, og de kom seg bare halvveis til garderoben før de kom tilbake igjen. Etter ønske fra publikum ble det både tre og fire ekstranumre.

Med fullt lokale og en god konsert, må man vel kunne kalle åpningen av Bastard for en suksess. Programmet for resten av høsten er klart, og det blir konserter med både kjente Tromsø-band og band fra over Atlanteren. Selv om det er variert, med både Jens Carelius, Badger og The Woggles. En kan kanskje likevel ane en rockeprofil.

Det blir spennende å følge Bastard framover. Vi håper det blir en populær plass, som kommer til å bety like mye for like mange, som Kaos gjorde tidligere.

NIEUW

Gitaristen i Jackie Moonshine. Eller er det James Hetfield?

Den sekstende oktober går NIEUW for andre gang av stabelen på Driv. I år står elleve ferske band på spilleplanen, og kanskje får vi se Tromsøs nye «superstjerner» stå på scenen.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: PRESSE

Røyksopp, Anneli Drecker, Lene Marlin, Espen Lind, Aggie Frost, Lisa Stokke. Lista over musikkstorheter Tromsø har fostra opp er lang. Hvert år arrangerer Driv NIEUW for å gi nye band og soloartister muligheten til å få vise seg fram for et publikum. I år er lista foreløpig på elleve deltakere som skal spille på tre forskjellige scener: Haakonscene, Cafeèn og Vørterscene. Et av bandene vil motta et stipend fra sparebanken som vil gi de mulighet til å utvikle seg videre.

- Vi ønsker å fortsette arbeidet med å skape en arena hvor nye, nordnorske band og artister får vise seg frem for et publikum, sier Erik Falster, kulturutvalgsleder på Driv.

- Jeg oppfordrer band og artister fra hele regionen til å melde seg på, uansett sjanger.

ÅPENT FOR ALLE

- Konseptet fungerer slik at alle kan melde seg på, men alle er ikke garantert en mulighet til å spille på grunn av begrenset scenekapasitet. Likevel er det hele tre scener som skal fylles en hel dag, og aller helst med artister fra hele Nord-Norge som spiller forskjellige typer musikk. Vi ønsker å utvide hele konseptet, og etterlyser derfor band fra hele landsdelen, og ikke bare fra Tromsø, presiserer Falster.

Duoen Dagny & June deltar for andre gang i år:

- Nieuw er et bra konsept, og det fungerer veldig godt for oss. Konserten vi spilte på Nieuw i fjor er fortsatt et av våre beste konsertminner, kan Dagny Norvoll Sandvik fra June & Dagny fortelle. De har valgt å prøve seg igjen i år, denne gangen med backingband.

EN NÆRMERE TITT PÅ BANDENE

Utopia har allerede overvært både en konsert og en øving med Jackie

Moonshine og kan bekrefte at det er trøkk i bandet. De liker å beskrive musikken de spiller som "psykedelisk power blues". Da blir June & Dagny i andre enden av spekteret med sin rolige «singer-songwriter»-gitarmusikk. Rockford er ikke snauere enn å beskrive musikken sin som blues, country, experimental, jazz, punk. Et virkelig ferskt band er Stoniegal:

- Vi er 4 tromsøgutter på 18 og 19 år som liker å spille musikk. Vi er et helt friskt, nyoppstarta band som består av Raadulv Willassen på gitar og vokal, Christer Jensen på bass, Eirik Fjelde på Synth og Hjalmar Littauer på slagverk.

- Vi starta opp for et par uker siden og har jobba steinhardt med å lage låter siden vi har tenkt å satse seriøst på musikk. Vi spiller en slags pop/rock musikk så catchy som mulig. Ta og hør på myspace så får dere et innblikk i hva vi holder på med: www.myspace.com/thestoniegal.

Datoen er som sagt sekstende oktober og stedet er Driv. De første bandene begynner å spille klokka 20.00, og det vil komme en nøyaktig spilleplan på www.driv.no når denne er klar.

FAKTA

ÅRETS DELTAKERE

- June & Dagny (med backingband)
- Jackie Moonshine
- Rockford
- Parkinglot Slamdance
- Total Due (Tidl. Herreklubben Schnytt)
- Stoniegal
- Flash Gordons
- First Impression
- Dozza & the Dragonslayers

Samoth in action: At the "Hole in the Sky"-festival in August.

Samoth

Thomas Thormodsæter Haugen is Samoth, one of the most well-known Norwegian metal musicians of today. The former Tromsø inhabitant generously accepted to do an interview with Utopia.

TEXT: LYONEL PERABO
 FOTO: MONIKA SERAFINSKA

Hello Samoth, let's start this interview by speaking about Enslaved's show at the "Hole in the Sky" festival where you made your guest appearance with, notably, your old comrade Bard 'Faust' Eithun.

Yeah, it was very cool to be a part of this special show. It was great to share the stage with the brothers of Enslaved, Culto from Darkthrone, Attila from Mayhem, Faust and LG from Entombed. I definitely think this show was a memorable event, not only for the fans, but also for the performers.

You are not only the former Emperor and Zyklon guitarist, but also the head of a record label, Nocturnal Art Productions. Can you describe this label and tell us about its future releases?

We've run Nocturnal Art Productions since 1994. It's always been run as an independent underground label. I first started by releasing a few limited edition 7"ep's, one being the much sought after Emperor "As the Shadows Rise". Later I got more serious and started to sign more bands and build a more serious distri-

bution network. I've put out artists such as Limbonic Art, Red Harvest, Blood Tsunami, Ansur etc. In 2005 I went into collaboration with the UK label Candlelight Records, with a worldwide distribution and manufacturing deal. So today, Nocturnal Art is more of an imprint label with Candlelight Records.

Right now you are involved in a new project. Can you reveal the name of your partners and what we can expect from this collaboration?

That's right! This project, whose name is yet to be revealed, was formed in 2008 as a creative collaboration between me and Cosmo (Mindgrinder). We had long spoken about collaborating on an extreme metal project. Throughout 2008 most of the material for the debut album was composed and by spring this year we had a full pre-production recorded. We are starting the album recordings this fall, so that's really exciting. More news will be revealed soon.

How would you describe the importance of Emperor on the whole Black Metal scene?

I think already on the first mini album we started to explore and push our style, and finding a more personal sound.

We've always tried to push things and also be true to ourselves and to what we want to do - making no compromises. I think what we created with Emperor has set a mark not only in the Black Metal movement, but in the whole metal scene. I'm very proud of our accomplishments when I think back to how we first started and how we built our en-

- I still have a creative fire in me

tity from nothing in the middle of rural Norway, to becoming an international act and one of the key bands in the extreme metal movement. It's really great to see that we have such a dedicated fan base, also to this day, years after the band split up. It's also very cool to see that Emperor seems to grow with the new generations of kids that get into extreme metal. I definitely think that Emperor has made some classic albums that today still hold quality and spirit, and thus are quite important for the development of the Norwegian Black Metal sound and rise of extreme metal music internationally.

If we go to your Myspace page, we can see that the first record on which you played is dated 1990. After 20 years of guitar-playing, what are your goals as a musician?

I'm to this day still involved in the metal underground scene, but of course things were quite different back then. In a way I have reached all the goals that I first set for myself. But of course when you reach one goal, you start to see options for new and higher goals. I'm proud of my achievements with Emperor, Zyklon, Nocturnal Art, etc. But I still have a creative fire in me, I still have plans I want to achieve, both as an artist and as a person.

Thank you so much for talking to Utopia, I'll let you have the final word.

Thank you for the interview! To all the young students up North, make sure you know your METAL, there are real treasures to be found for those who bothers to look beyond what's just thrown in your face... and keep your eyes and ears open for my new project. The best way to check confirmed news is through my official Myspace at www.myspace.com/samothofficial for my label, check out www.myspace.com/nocturnalart.

Det var ikkje tilfeldig at eg etter tre år som student i Tromsø sat kursen sørover og inn i Oslo-gryta. Likevel bør det understreka at det ikkje hadde noko med Tromsø som studentby å gjere.

TEKST: LINE JOHANNA HANØY
FOTO: ILLUSTRASJONSBLIDE

Ein haust utan sprelse påfunn med vener og gjensyn med sommarglade medstudentar er ikkje vanskeleg å sakne. Sjølv miljøbyttet fortener også ein kommentar. Eg går gjennom Slottsparken på veg til jobb kvar dag, men tar meg sjølv i å tenkje at det hadde gjort seg med eit majestetisk fjell eller to i bakgrunnen, noko à la den fantastiske utsikta ein kan ha frå dei fleste bussstopp i Tromsø.

Det som fekk meg til å flytte til Oslo, var Juridisk rådgivning for kvinner (JURK). JURK er eit uavhengig retts- hjelps- og likestillingstiltak som blir driven av kvinnelege jusstudentar frå i

hovudsak Universitetet i Oslo. Det har vore ein brå overgang å forholde seg til faktiske klientar og saker etter tre år med teoretiske diskusjonar og tenkte problemstillingar ved Det juridiske fakultet i Tromsø. Det har likevel vore

Dersom ein treff ein mann på kontoret, er det som oftast ein eksternt arbeidstakar, ein bror eller kjærast.

svært lærerikt, og eg har fått eit heilt nytt syn på kor viktig det er med dokumentasjon og frister. Gruppa eg er

på arbeider med Fengsel,- gjeld, - vald og mishandlingssaker. Me har allereie vore i tre kvinnefengsel denne hausten for å ta inn saker. Fengselsbesøka har klart vore eit av høgdepunkta så langt.

Elles så finst det mange varierte oppgåver i JURK. Me har fått prøve oss som underviserar på Ullern vidaregåande skule i familierett, noko som gav meirsmak. I tillegg er det ei gruppe på huset som skal vere med å skrive høyringsutsegn til ny NOU om "Et helhetlig diskrimineringsvern", noko som er kjempespennande å få vere med på. Det blir også arrangert fleire seminar og debattar som er aktuelle for arbeidet vårt her i Oslo enn i Tromsø. Her om dagen var me på opninga av dei nye lokala til likestillings- og diskrimi-

neringsombudet, og der var det både god mat og underhaldning. Hjarte hoppa litt fortare då Beate Gangås ertra scenen i eigen person.

Det er ein livleg gjeng som arbeider på JURK, og det er fint å kunne diskutere med folk som har ulike synspunkt på faglege problemstillingar. Mangelen på menn på arbeid er noko ein blir vant med ganske fort. Dersom ein treff ein mann på kontoret, er det som oftast ein eksternt arbeidstakar, ein bror eller kjærast.

Til sist skal det vere sagt at ein ikkje treng å reise til Oslo for å engasjere seg. I Tromsø er det berre å velje å vrike blant tilbod. Eg vil med dette ønske alle ein flott Tromsø-haust, måtte den bli fylt med engasjement!

Smilende slaverere i Star Wars-kulisser

Å lande på den internasjonale flyplassen Astana, var litt som å lande i fremtiden. Etter diverse møter med russiske flyplaser, var ikke forventningene særlig høye da jeg skulle lande i Kasakhstan.

Amid of peace: Downtown Astana, Kasakhstan.

TEKST: TURID AUSTIN WÄHLER
FOTO: PRESSE

Jeg er vant til harde benker, tette toaletter, elendig mat og en service som gjør at utlendinger flest opplever rusere som biske og lite hjelpsomme. Fordommene mine ble imidlertid raskt fjort til skamme. Terminalen lignet et slags fremtidsslott, og alt var skinnende rent. I passkontrollen smilte vakten til meg, og jeg ble straks mistenksom. Russland er det eneste av Kasakhstans naboland jeg har vært i, og er derfor det mest nærliggende å sammenligne med. Noen timer tidligere hadde jeg, i en passkontroll i Moskva, blitt kjeftet huden full fordi jeg sto i feil passkø. Når jeg nå står i en kø bare noen timer unna og blir møtt med et smilende "velkommen", er ikke mistanken langt

unna. Jeg velger å smile usikkert tilbake og går for å hente bagasjen min.

Astana fortsatte å overraske meg i bilen på vei inn til sentrum. Det var soloppgang, og der jeg forventet å se stepper og nedslitte Khrusjtsjov-blokker, ser jeg heller bygninger med en arkitektur som er som hentet fra Star Wars. Murstein og betong har måtte vike plassen for glass og stål, moskeene kunne like gjerne ha stått i Kuala Lumpur, og i sentrum har det landet et romskip. En pyramide står ved siden av en skyskraper som består av en gigantisk gullkule som hviler på konkave buer. Hva er forklaringen på hvordan en tidligere sliten småby på de kasakhstanske stepper plutselig framstår som regionens Singapore? Historien begynner, som den gjør så mange steder i Sentral-Asia, med en leder av sentralasiatiske di-

I sentrum har det landet et romskip

men sjoner. Kasakhstan har siden oppløsningen av Sovjetunionen blitt ledet av én mann. På midten av 1990-tallet bestemte han seg av diverse vage grunner for å flytte hovedstaden fra Alma-Ata/Almaty i sør, til Tselinograd i nord. I 1998 var flyttingen et faktum da Tselinograd skiftet navn til Astana (som pirrende nok betyr "hovedstad" på kasakhisk) og alle administrative kontorer åpnet i byen. Det blir bevilget skammelig mye penger på å få byen

til å se ut som kulissene til en science-fiction film, men jeg innrømmer at jeg digger det. Jeg digger at utsikten fra kontoret mitt minner meg om et filmsett, jeg digger at bygningene har lokale "kjæle navn" (selv jobber jeg i банан, bananen) og jeg digger følelsen av å være i verdens sentrum, når jeg faktisk er omgitt av stepper hundrevis av kilometer i alle retninger. Og visst har byen godt av den stilige arkitekturen. Astana er som de fleste nye byer bygd opp kun med tanke på administrasjon, temmelig sjelløs. Arkitekturen gir en oppløftende effekt jeg nok kommer til å sette mer og mer pris på etter hvert som kuldegradene kommer krypende. For kaldt, det blir det! Jeg har blitt lovet temperaturer ned mot 40 minus, og har allerede en avtale om å gå på skøyter når isen legger seg på elva.

From Portugal with love

TEKST: URSULA WORONJECKA
FOTO: ALINA OBOZA

We are standing truly amazed, relishing the sounds of fado that are filling up Tasco de Chico. It is sheer luck that we are in Lisbon on Wednesday – the only day of the week when this awe-inspiring traditional Portuguese music is played for free in that legendary bar located in Bairro Alto district. The growing popularity of fado music has led to the commercialisation of it, and the artists more often confine their performances to the walls of the overpriced restaurants. Tasco do Chico is then an exceptional alternative. Although you might not find a seat there immediately, the impressive music performances will make up for it. Suddenly you are as close to the core of the Portuguese tradition as possible. Literally at arms length. The songs of love, suffering, loss and celebration are reaching out and flowing through the Bairro Alto streets.

We are continuing our walk around Lisbon and no part of it fails to amaze us. Alfama, the oldest district of the city, startles us with its narrow alleys lined up with time-worn tenant houses. The balconies bear loads of laundry that hang over our heads as we walk in the *aléias*. The locals sit at the door steps or they amble in the streets. They seem unmoved by the sight of us walking past their humble abodes. The hordes of tourist groups overflowing Alfama all year round must have made them indifferent to the passers-by. Nevertheless, occasionally a smile lights up their face and it is possible to strike a conversation. As the evening approaches restaurant owners get busy setting the tables. The Portuguese love to celebrate meals.

We are travelling further. The train takes us north of Lisbon to fairytale Cascais – a small port town on the coast. In the middle of October the weather during the day is pleasantly warm and we take a break on the beach. From there on we hitchhike northwards through Cabo da Roca (the westernmost point of Europe), Sintra (another fabulous

town at the foot of the mountain), Ericeira, ending up in Peniche – another small coastal town which all our drivers praise. Indeed, the numerous beautiful beaches and a slow-pace rhythm make Peniche an outstanding destination. A place we decide to come back

We are continuing our walk around Lisbon and no part of it fails to amaze us

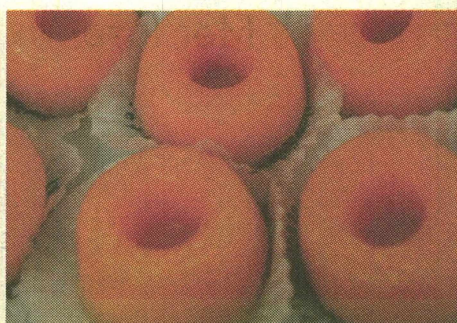
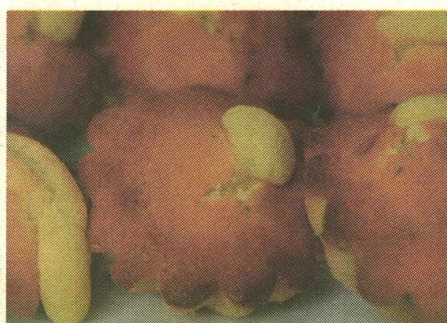
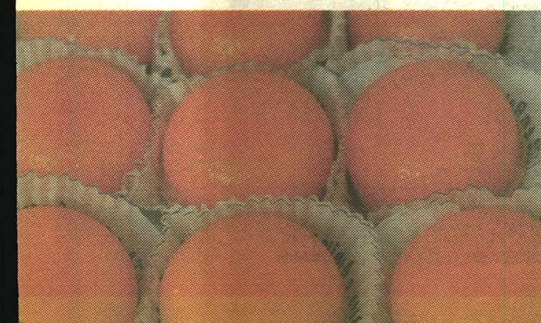
to settle down in one day, to learn to kite surf and speak the language of fado.

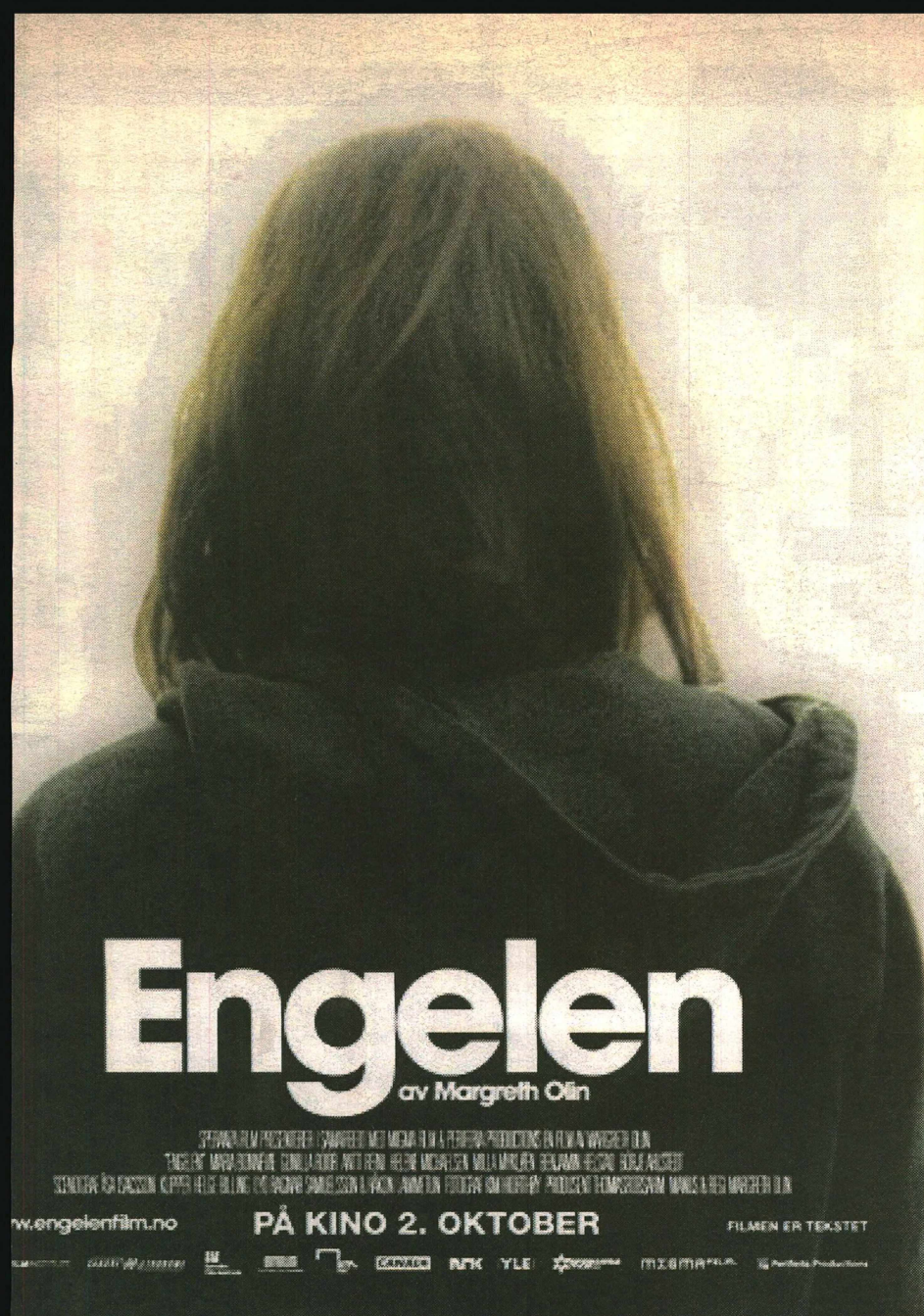
We leave the south as the bus takes us northwards, to the cities of Coimbra, Aveiro and Porto. All three are university towns, and the student life is rich and vibrant there. Instead of cramming in the overcrowded bars, students take advantage of the lasting summer weather and seize the streets, turning them into meeting points and party scenes. Having met a few international students in those towns, we

get the impression that their exchange ventures are a continuous feast.

Throughout our journey we are luxuriating in the varieties of pastries, cups of *galau* (Portuguese cappuccino) and different kinds of Port wine. We are spoiling ourselves, or rather making up for what Norway cannot offer us. The selection of cakes and pastries is mind-blowing, and they are everywhere. We find ourselves sitting down in omnipresent pastelerias, a Portuguese combination of a bakery and a café many times a day, unable to stop wondering at the variety and deliciousness of the pastry products. "What is wrong with Norway?", we ask.

After a two-week-long exposure to much sunshine, beauty, friendliness, relaxation and indulgence in delicious foods and drinks we feel out of place in Tromsø. If you find that Northern Norwegian rainy autumn weather disappointing, go westwards. Only five hours away from Tromsø, Portugal proves indeed an ideal midterm holiday destination. Just be careful, you might end up falling in love with it.

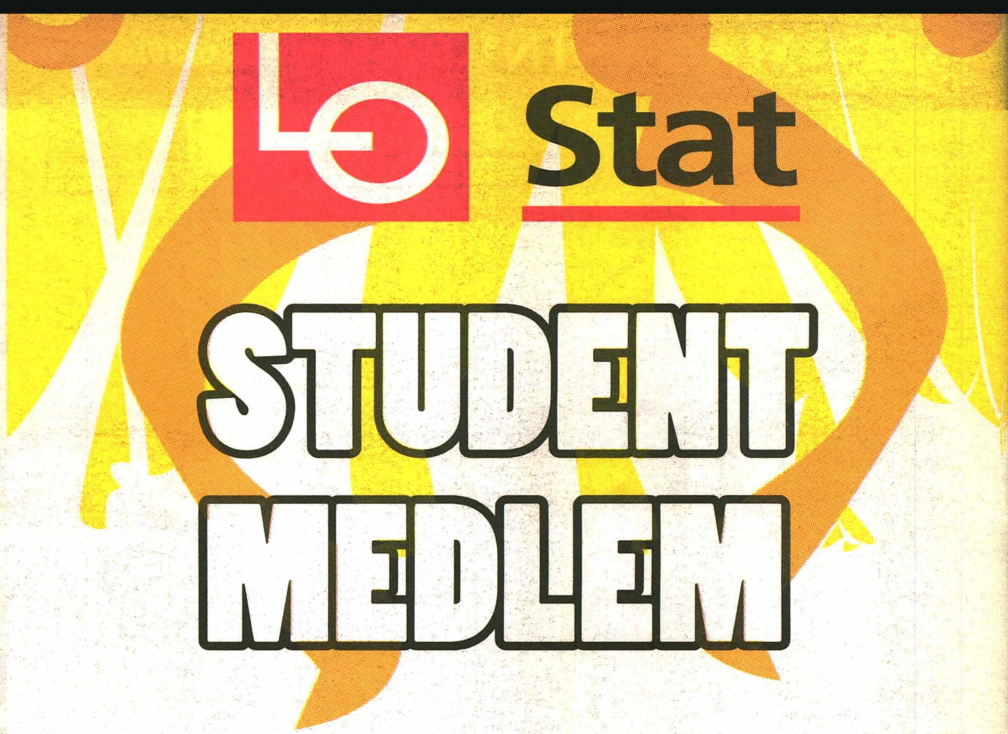
Engelen

av Margreth Olin

SPANNINGFILM PRESENTERT AV SAMVÆRSTET MED MICHAEL OLIN & PERBERG PRODUCTIONS EN FILM AV MARGRETH OLIN
 ENGELER: MARGARETHE, GUNILLA ROOS, ANITA REND, HELGE ANDERSEN, MILLA ANDERSEN, BEILJAN HELGÅ, SOLJE ANDRETT
 SCENARIØR: KIM CASSEIN, KJETIL HELGE BILUNG, EIVIND SAMDAL, SVEN Å VÅG, ANNE TUN, FOTOGRAF: GUNNAR HOFFSTAD, PRODUSENT: TEMPOSCAPM, MÅNUS & BEILJANEREN OLIN

PÅ KINO 2. OKTOBER

FILMEN ER TENKSTET

STUDENT MEDLEM

- Hjelp ved trøbbel på jobben!
- Gratis forsikringer m.m.!
- LO tar samfunnsansvar!

Terje Håkstad
 Kontor Øvre Lysthus, rom 1.07
 terje.hakstad@lostat.no telefon 776 20 953
 Besøk gjerne vår Facebook-gruppe "LO Student UiTø"

For mange trær der du er?

**Studér på Svalbard våren 2010:
Biologi, geologi, geofysikk eller teknologi**

Søknadsfrist: 15. oktober
 Mer info: www.unis.no

TARGUS - LENOVO - TARGUS - LENOVO - TARGUS

**LÅS FOR BÆRBAR DATAMASKIN
NØKKEL ELLER KODE
AKADEMISK KVARTER HAR DEM!**

AKADEMISK KVARTER
BOKHANDEL

FORTELLERSTEMMEN

Margareth Olin er i disse dager aktuell med filmen Engelen som handler om Lea som sliter med rusavhengighet. I løpet av samtalen med Olin blir det klart at Engelen er et prosjekt med en svært lang historie.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Høy, mørk, karismatisk og imøtekomende. Dette er førsteinntrykket jeg får av Olin, ei dame som i en alder av 39 år allerede er en gammel travet innen norsk filmverden. I så måte er det snakk om en beskjeden alder. Hun har rukket å skape åtte filmer i løpet av 14 år, og i 10 av disse årene har hennes siste prosjekt Engelen, vært i tankene hennes.

DET FØRSTE MØTET

Det startet da Margareth laget filmen *Dei mjuke hendene* i 1998. Filmen handlet om de innlagte og ansatte ved et sykehjem.

- Et av ekteparene jeg møtte i forbindelse med den filmen spurte om jeg ville møte datteren deres. Det de ikke fortalte meg før møtet var at datteren, Pia, var narkoman. Jeg spurte hvorfor de ikke hadde fortalt meg det. De sa at de ville jeg skulle møte henne med et åpent sinn. Den dagen hjemme hos dem var den første gangen jeg så noen sette et skudd med heroin. Etter hvert som jeg ble kjent med Pia fikk jeg svar på spørsmål jeg hadde, sånn som du fikk i filmen.

Disse spørsmålene vi har snakket om handler om grunner til at ting blir som de blir. Blir en avhengig av narkotikaen for rusens skyld? Olin er klar i sitt svar: Narkotikaen er selvmedisinering. Rusen må en narkosjuk ha for å takle følelsene. Rus har en funksjon i noens liv. Selvmedisinering må erstattes av noe annet når den først er der. Hvis en har sukkersyke må en ha insulin. Det blir på samme

måte for en heroinist, men vi er ikke i stand til å se det. For å kunne hjelpe noen må en se hele mennesket og situasjonen.

Olin begynte å følge Pia med kameraet, og fikk etter hvert mange timer med film, og det hun selv beskriver som et fantastisk portrett av en vakker person. I mens de filmet prøvde Pia å få hjelp.

- Pia ble ikke møtt godt av hjelpeapparatet. Hun sleit veldig, var langt

nede, jeg trodde hun skulle dø.

Det endte med at jeg hjalp henne å bli lagt inn på det man kaller "frivillig tvang". For å

få til det må det bevises at hun er til fare for seg selv. Det gjorde at jeg ble delaktig i min egen dokumentar. Etter at Pia hadde blitt nykter skulle filmen lanseres. Hun fortalte meg at hun ikke var sikker på om hun kunne takle all oppmerksomheten. Jeg kunne ikke ta sjansen på at hun skulle få tilbakefall, at filmen skulle føre til at hun falt utpå igjen. Løsningen ble derfor å skrinlegge dokumentaren, og jeg skrev fiksjonsmanus. Alle ytre omstendigheter er derfor endret i Engelen, men erfaringen er lik: Den indre reisen til Lea og Pia er lik, den ytre til Lea er fiksjon.

HØY TERSKEL FOR Å HJELPE

Alle Olins filmer har hatt sosialpolitiske temaer. Hun sto også bak kampanjen «Nestekjærlighet», hvor hun samlet underskrifter for en mer human asylpolitikk.

- Vi har så høy terskel for å bry oss. Hva hvis læreren hadde grepet inn i stedet for å rygge ut av innkjørselen igjen?

Olin snakker om en scene i filmen der Leas lærer kjører en 14 år gammel fyllesjuk Lea hjem, men unngår å bli med henne inn for å se hvordan det står til med hjemmesituasjonen hennes. Lea er usynlig, og plutselig har hun vokst opp.

Hun etablerer seg med mann, leilighet og barn, men det er fortsatt noe som mangler. Mannen Henrik introduserer henne for heroinen.

Jeg lurer på hvordan det går med virkelighetens Lea:

- Pia går det bra med. Vi så filmen sammen da den var klar. Vi jobbet på filmen sammen, Pia var med på hele prosessen. I går hadde vi visning av filmen på taket av operaen. Mye av opptakene hadde jo foregått i samme område som den nye operaen ligger i. For eksempel når du ser Lea tar overdose er dette under brua rett ved operaen. Da vi hadde visningen kom mange fra området rundt opp for å se den, blant annet mange fra miljøet rundt «plata».

men sammen, Pia var med på hele prosessen. I går hadde vi visning av filmen på taket av operaen. Mye av opptakene hadde jo foregått i samme område som den nye operaen ligger i. For eksempel når du ser Lea tar overdose er dette under brua rett ved operaen. Da vi hadde visningen kom mange fra området rundt opp for å se den, blant annet mange fra miljøet rundt «plata».

KRIMINALISERINGEN SOM PROBLEM

Det er ti år siden du begynte på prosjektet. Har det skjedd noen forandringer i behandlingstilbudet og måten narkosyke blir sett på?

- Ting skjer, det har blitt mye mer fokus på de som sliter med rusavhengighet. Det er viktig at legeteamet som hjelper med behandling ikke er fremmed for denne gruppa. LAR som står for legeassistert behandling er et nytt opplegg. Det er fortsatt mange forbedringer som kan gjøres. Det er nemlig sånn i dag at du skal «fortjene» medisin

i form av metadon. Det er veldig strenge krav for å få utlevert for eksempel metadon, og mange av de som trenger det sårest klarer ikke å leve opp til disse forventningene.

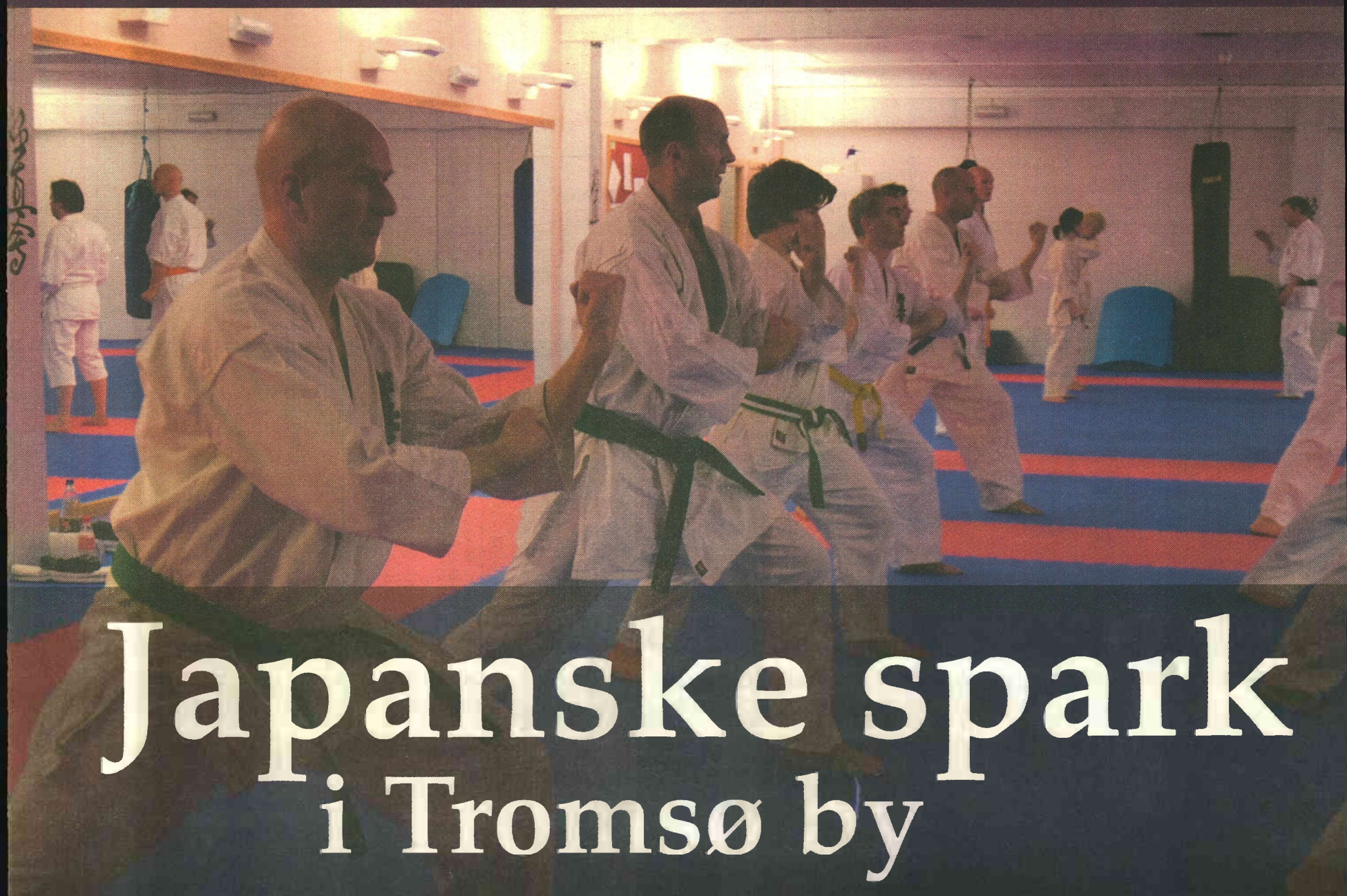
- Ofte blir narkosyke lagt inn til avrusning, og så kommer de ut igjen til ingenting. I frivillig tvangsinnlegging er du først til klinisk avrusning, og så kommer du over i en institusjon. Du lærer noe, går i terapi, får hjelp til alle de tingene du står midt oppe i. Dessverre er det fortsatt for få plasser. Fortsatt er problemet at narkosyke kriminaliseres. 60 % av de som sitter inne har et rusproblem. Når de blir satt inn blir de utsatt for en brutal avrusning. Det er ikke straff, men omsorg en narkoman trenger.

VANSKELIG Å TA I MOT HJELP

- Det finnes for få avrusningsplasser. En som venter på plass er ute på gata imens. Hvis en stikker av fra behandlingen havner en bakerst på ventelista igjen. For mange er det vanskelig å ta i mot hjelp. De vil ha den, men når du har blitt møtt med forakt før, du er syk, folk tar i deg med hansker og selvtilliten er på bunn: Da har du en høy terskel for å be om hjelp. En som brekker beinet i slalåmbakken har jo også påført seg dette selv og får hjelp automatisk.

Margareth Olin skal bare være et par timer til i Tromsø. Så går ferden videre rundt i landet før hun skal delta på premieren på filmen i Oslo med blant annet ministre tilstede. Forhåpentligvis får også de svar hvis de fortsatt skulle ha noen spørsmål.

Japanske spark i Tromsø by

Siste finpuss: Før mesterskapet for Tromsø Karateklubb.

Nord Norsk Mesterskap (NNM) i karate skal for første gang gå av stabelen i Tromsø. Her blir det oppvisninger med Tromsø Karateklubb, fullkontaktkamp (uten beskyttelse som hjelm og hansker) og kata (mønstre) med noen av landsdelens fremste utøvere.

TEKST: ANNA SKEIE SANDVEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Utropias utsendte tok turen innom en av treningene til Tromsø Karateklubb. Den var dominert av unge menn som representerte ulike nivåer av idretten. Nivået til utøveren kan man se på beltet de bærer. Beltene rangeres fra hvitt til oransje, blått, gult, grønt og brunt, før en kan motta de prestisjefulle svarte beltene, som det finnes opp til ti grader av.

KULTUR PÅ EN ANNEN MÅTE

Vi fikk intervjuet en brunbeltet trener, Oscar Grøntoft (36), som har 8 års karate trening å vise til. Han mener at NNM i karate er verdt å få med seg for alle kampsportinteresserte studenter.

Hvorfor bør en student få med seg dette?

- Det viser noe av det kulturelle Tromsø har å tilby. Det finnes mange uteplasser, men dette er noe litt annerledes. Dette

vil også være første gang det blir arrangert NNM i karate her i Tromsø, og opplevelsen vil være vel verdt turen hit.

Hva kan NNM i karate bidra med?

- Kanskje flere av tilskuerne ønsker å delta etter å ha sett hva kampsporten går ut på. De som skal gå kamper vil ha noe å jobbe fram mot og kan ha mulighet til å gå videre til norgesmesterskapet i Kvinesdal i november.

FÅ JENTER

Utøverne demonstrerer deres enorme innsatsvilje og utholdenhet der de hopper over hverandre og tar push-ups i høy intensitet under oppvarmingen inne i dojen (treningslokalet). Klubben har uttrykt ønske om at flere kvinnelige utøvere skal melde seg på, da kun 3 jenter deltar i mesterskapet (2 fra senior- og 1 fra junior gruppen) av i alt rundt 40 påmeldte.

Veronika Myrvang (35), ei orangebeltet studiene fra universitetet, krysser fingrene for en andreplass på dette stevnet et-

ter kun ett års trening.

Hva gjør du for å forberede deg før slike viktige kamper?

- En må tømme hodet for forstyrrende tanker og finne indre ro ved å bruke noen minutter på meditasjon. Også fysisk oppvarming er nødvendig for å få god bevegelighet og utnytte styrken i musklene maksimalt.

Hva tenker du på midt under en kamp?

- Tankene retter fokuset på kampen og det alene. Jeg prøver å være en god fighter som ikke ser på kroppen, armene og føttene, men blikket til motstanderen. En må mentalt se motstanderen og tolke dennes neste bevegelse før den utføres. I kampen blir en altså opphøyet mentalt, slik at en kommer i fightermodus.

Er du interessert i å komme på stevnet, finner det sted i tredje etasje i Fløyahallen (Dramsvegen 206), som er 10 minutters gange fra universitetet. Datoen er tredje oktober, og den offisielle oppstarten er klokka 15.00. Inngangspengene

er på 75 kr, men hvis du tar med deg studentbevis må du bare ut med en 50-lapp. Så finn fram din Syvende sans og noter det, før det havner i glemmeboken i stedet.

FAKTA

TROMSØ KARATEKLUBB

- Stiftet i 1975
- Tromsø Karateklubb trener karate tilen *kyokushinkai*.
- Sju punkt som er viktige å huske på når du trener *kyokushinkai*: Posisjon, balanse, teknikk, koordinering, hurtighet, kraft og refleks.
- Treningene for voksne er på mandager, tirsdager og torsdager kl. 19.45- 21.30 i Fløyahallen.
- Du finner mer informasjon om klubben og karate på hjemmesiden: www.tromso-karateklubb.net

Smaken av **heit saus**

De lyste mot meg hver gang jeg så på dem, men jeg var bare ikke interessert - Ta hintet, tenkte jeg. Disse plakatene fulgte etter meg over alt: På oppslagstavler på universitetet, på lyktestopler i sentrum, i vinduer på nabobutikken min.

TEKST: ANNA SKEIE SANDVEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Og nå lå det til og med en lapp med nummer og adresse til hjemmesiden deres i lomma mi. Snakk om å trenge seg på. Allikevel satt jeg der, med øynene klistret til www.tromsosalsa.com, og var påmeldt. Minutter senere viser det seg at dette to dagers intensive «saskurset» (salsa er spansk og betyr saus) skulle tømme kollektivet mitt for jenter denne helgen. Etter helgen skulle hoftene våre illustrere «flyt, flyt» istedenfor «hakk, hakk». Nybegynnerkurset i salsa skulle forhåpentligvis forvandle oss til karibiske ryper.

FRA ANDEUNGE TIL SVANE

Musikken er i gang og blodet sirkulerer raskere enn hoftene er i stand til. Musikken er åttetaktet og stegene skal telle seks. «Step, step - slow, step, step - slow» forklarer den vakre meksikanske instruktøren vår, Consuela. Samtidig ler den andre instruktøren av oss, Consuelas ektemann, Erik Roland: «Ansiktene deres ser helt puslete ut i starten! Så, når dere begynner å mestre stegene, dukker de fornøyde smilene og latteren opp!». Og etter tre timer med terping på grunnstegene var det kun smilende ansikter som gikk ut døren etter den første dagen.

På dag to var det repetisjon for å sikre at stegene satt. Som ekstra piff for å krydre basisbevegelsene fikk vi kose

Anne Banana: Utropias egen stuntreporter i aksjon.

Nybegynnerkurset i salsa skulle forhåpentligvis forvandle oss til karibiske ryper.

oss litt med nye, artige varianter av grunnstegene. På slutten danset vi med rullerende partnere. Mennene lærte her å være kreative og variere i føringen, mens vi damer lærte å tolke - de ofte litt sjenerte eller ubesluttsomme - signalene deres, og å henge med.

Til tross for til sammen 6 timer salsa på to døgn, strålte vi med nye krefter da vi oppdaget at vi hadde lært å kommunisere på et nytt språk. Det er kanskje ikke så underlig at det gikk så bra med oss - instruktørene våre kan vise til en gullmedalje i «Salsa Championships USA» (2006) og en slående åttendeplass i «Salsa World Championship» i Puerto Rico samme år.

KLAR FOR MER

Dagen derpå hadde jeg problemer med å reise meg fra senga, og med å gå i trapper. Leggene mine var stive som stål. Heldigvis fikk jeg ristet dem løs onsdagen etter kurset, da jeg tok turen innom Artur for å prøve ut mine

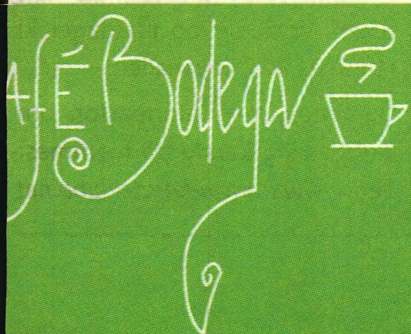
FAKTA

INGREDIENSERTIL SAUSEN

- Hodet ditt skal være omtrent i samme høyde når du tar de ulike stegene. Det skal ikke bevege seg opp og ned, slik det gjør når du går.
- Kvinne: Rett blikket mot brystet til partneren.
- Herre: Kan også rette blikket mot brystet til kvinna, men kanskje foretrekkelig i øynene.
- Posisjon, mann: Håndflaten skal holdes på skulderbladet til kvinna, og fingrene kan peke skrått nedover for å få en stødigere ramme.
- Handlevognmetoden: Når mannen beveger seg framover, skal kvinna bevege seg i samme tempo, som når en triller ei handlevogn. Dere beveger dere i helt lik fart og med samme avstand fra hverandre.
- Kvinne: mannen bestemmer, og du skal gi etter.
- Det er vanlig å bytte partner etter en sang, siden den ofte varer ei stund (noen ganger opp til 15 minutter).
- Kan integrere hip hop, magedans, chacha og mye annet i salsadansen. Vær kreativ, og prøv selv!
- Man finner ulike versjoner av salsa rundt om i verden.

nye ferdigheter. Artur er et utested midt i sentrum som hver onsdag spiller mye bra salsamusikk og tiltrekker seg mye bra folk! Arrangementet foregår i tredje etasje hver onsdag klokka 21-23, og er åpent for alle.

Tromsø Salsa skal arrangere et nybegynnerkurs til dette semesteret, og har også videregående kurs. Men vær rask, det blir fort fullt. I oktober skal det være halloweenfest for medlemmene i Tromsø Salsa. Mer info om dansekursene deres finner du på hjemmesiden www.tromsosalsa.com. (NB! De tilbyr også burnout dancing, tango og lignende. På sidene deres finner du også musikk tips.)

Studentsamfunnets Café Bodega.

Høy musikk - lave priser!
Åpen hverdager 12.00 - 18.00
Du finner oss i Teorifagbygget, hus 2 plan 1.

Hver fredag: HAPPY HOUR!
Alle varme drikker gratis!

Studentidrettshallen

Kraft

Aerobic

Hallidrett

Klatring

Kondisjon

Styrke

Sykkel

driv

WWW.DRIV.NO

02.OKT. **JARLE BERNHOFT**

08.OKT. **SAMFUNNET KONSERT:**

TALIBAN AIRWAYS

09.OKT. **VIOLET ROAD**

15.OKT. **MINOR MAJORITY**

16.OKT. **NIEUW'09**

17.OKT. **MARIBEL + LE CORBEAU**

21.OKT. **ARBEIDSLIVSDAGEN OG**

DRIV PRESENTERER:

SIVERT HØYEM

22.OKT. **INSOMNIA TORSDAG**

23.OKT. **INSOMNIA FREDAG**

24.OKT. **INSOMNIA LØRDAG**

BYENS TØFFEST

Scene

www.sito.no

rsberg DESIGN

Nyskapende ballett

Sport, film og familieliv – dette var noen av inspirasjonskildene bak de tre urpremierene av tre forskjellige koreografer, da Nasjonalballetten gjestet Kulturhuset 19. september.

DANS

SEPTEMBERDANS

Ballett

Kulturhuset 19. september

TEKST: INGVILD LUDVIKSEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Sometimes, something happens ... and I'm not waiting for my life to begin ... I thought about it yesterday. I thought about you.

Slik åpnet Alan Lucien Øyen denne kvelden i ballettens tegn, med stykket *Dead to the World* – med en monolog, hjulpet av en danser på en bar scene og uten musikk. Slik satte han en melankolsk stemning for forestillingen.

Den var likevel preget av et humør og en energi som sammen med den totale mangelen på høytidelighet førte tankene hen på 50-tallets musikal.

Stykket er utpreget maskulint, noe jeg tilskriver de avbrutte, nærmest stive bevegelsene, der danserne slentrer av gårde, før de kaster seg inn i lekende dansebevegelser. I show-downs mellom mannlige dansere, virker det tidvis som de agerer med, tidvis mot hverandre, der de dulter til hverandre og bruker den andres kropp nærmest som lekestativ. De lekesloss og brisker seg, og det er nærmest så man kan lukte testosteronet fra 11. seterad.

Danserne er barfotte, og avslappet kledd i tennisskjorter og shorts i sterke farger. Sammen med "klosset-

heten" i bevegelsene bidrar dette til å gjøre rollefigurene yngre, og gir dermed en ekstra dimensjon til historien som fortelles på scenen. Lydsporet består av Thomas Newmans vakre, "høstlige" filmmusikk og lyden av et regnskyll kan høres i bakgrunnen.

Jo Strømgrens stykke, *Partita*, hadde et mer tradisjonelt uttrykk, preget av store, grasiøse bevegelser og et havtema. Her var også musikken mer tradisjonell i form av J.S. Bach. Filmatiske effekter, som taktfast marsjerende dansere som avbrøt de grasiøse sekvensene på scenen, skapte kontraster og et angstfylt bilde, som markerte brudd med den klassiske stilen. Strømgren er mannen bak nyskapende forestillinger som den kritikerroste *A Dance Tribute to the Art of*

Football, som gjorde dans tilgjengelig for nye grupper. Derfor var det noe skuffende at han sto for det minst interessante innslaget.

Alt annet enn kjedelig var Andreas Heises *Nucleus*, som avsluttet kvelden. Dette "familiedramaet" var sentrert rundt en enorm hvit sofa med skuffer og et noe skrudd kvinnfolk i Ingrid Lorentzens skikkelse. Innimellom høylytt nynning, furing og et svært privat regnskyll herset hun med de andre, og puttet dem ned i skuffene. Musikken her var også svært variert, fra Richard Wagner til Edith Piaf. Latteren satt løst blant publikum, men det kunne likevel til tider føles som om latteren gikk på egen bekostning.

Ekte falskhet

I denne romanen blir vi kjent med Joakim Kunzelmann. Joakim er en intellektuell snobb som jobber som kulturjournalist, og ellers har et enormt forbruk av alkohol, kvinner og narkotika.

BOOK

CARL-JOHAN VALLGREN
Kunzelmann & Kunzelmann
Tiden Forlag

TEKST: STEWARTH HÅSETH
FOTO: PRESSE

Som følge av sin livsførsel er Joakim i desperat pengenød og jakter sin fars dødsbo for verdier. Verdier kan være så mangt, og Joakim drar ut på en reise der han finner sine verdier gjennom faren Viktors liv – et liv faren holdt talt skjult for ham.

Vi får tidlig vite at Viktor Kunzelmann, som de fleste kjente som en dyktig konservator, egentlig er en svært dyktig forfalsker – ja sågar en av verdens beste. Vi følger Viktor gjennom et liv som foreldreløs småkriminell via et liv som forfalsker, før han tilbringer noen år som homofil konsentrasjonsfange i nazistenes Tyskland. Han greier å rømme, og kommer seg etter hvert til Sverige og Stockholm hvor han slår seg ned som konservator på overflaten – og forfalsker i det skjulte. Dette blir den tematiske motoren, som drar hele romanen i et behagelig tempo. Romanen blir delt i to epoker, den samtidige med Joakim, og den historiske med Viktor.

Balansen mellom ærlighet og bedrageri binder sammen romanens viktigste motiver: forfalskningen og seksualiteten. Viktor og hans kollegaer innen kunstbransjen er i all hovedsak homofile. Viktor trakasseres på det groveste i alle miljøer han befinner seg i. Han ranes, utsettes for utpressing og ender som nevnt i konsentrasjonsleir. Det verste er likevel at samfunnet nekter ham å få leve sitt liv bygget på oppriktig kjærlighet. I stedet forsøker apparatet rundt ham å få ham "helbredet" fra sin "sykdom", eller i det minste inngå et heterofilt ekteskap. Dette er selvsagt umulig for ham, og her veves det lag på lag med bedrag forkledd

som ærlighet. På andre plan enn det personlige finner vi også en salig blanding av ekthet og bedrageri. Det kreves en særskilt ekthet av hans forfalskninger, samtidig som hans jobb som konservator innebærer at han stadig er på jakt etter forfalskere. Hørte jeg noen nevne bukken og havreseken? Dobbeltmoralen fremstår som avgjørende når Viktor svelger kamel etter kamel, og selv blir en forfalsker. Likeså blir han en bedrager på det private plan, og gifter seg for å få en viss form for kontinuitet i livet sitt.

– Vallgren er i sitt ess når han beskriver tyvens virkelige verden, og hvordan det falske blir ekte.

Sakte men sikkert ser vi at Joakims nåværende liv er et gjenskinn av hans fars liv – før faren ble en "grå" arbeider omtrent 50 år tidligere. Enhver er fri til å leve ut sin egen seksualitet, men det å leve ut sine lyster kan også få fatale følger om en ikke er i stand til å stoppe i tide. Ved den frie livsstilen fordampes spørsmålene om ekthet, og vi står igjen med et blekt arr av samfunnets verdier. Vi blir forfalskninger av forfalskninger i vår jakt på å bli det neste hippe og nå vårt uoppnåelige nirvana.

Vallgren er i sitt ess når han beskriver tyvens virkelige verden, og hvordan det falske blir ekte. Videre beskriver han hvordan pornoindustriens verdier blir normen for dets voksende publikum, et publikum som higer etter å oppnå stadig nye høyder. Høyder de ikke kan nå uten å ta farlige snarveier. Våre liv blir liv bestående av meningsløse rutiner, som pakkes inn i klisjeer, som skaper et symbolsk perfekt liv. En av Vallgrens karakterer, pornofilmproduzenten, sier:

"Det er som om menneskene i vår del av verden eksisterer i minst et halvt dusin varianter. Det finnes liksom ingen originaler lengre. Ikke en gang i perversitetene. Alt går mot det ensrettede. Folk lytter på den samme musikken, de leser de samme bøkene og avisene, kler seg i de samme klærne og drikker den samme kaffen på de samme Starbuckskafeene."

Slik oppstår den tvetydige situasjonen der de mishandlede homofile gjennom det forutsigbare blir et moralsk ideal, mennesker som trosset det ensrettede, og turde være seg selv. Etter litt over 500 sider viser Kunzelmann & Kunzelmann seg å være en gjennomgående god roman.

Det geniale hos Vallgren er hans troverdige skildringer av miljøene vi møter i boken. Både det homofile miljøet i Berlin på 30-tallet, og Stockholms

småtravle miljø på 50-tallet, skildres på en slik måte at leseren ikke kan unngå å bli dratt inn i den detaljrike historien. Spesielt lar jeg meg imponere av all kunnskapen Vallgren har skaffet seg om kunstverdenen, forfalskningsteknikker og de ulike miljøene vi møter. Dette skaper en troverdighet som gjør romanen nærmest umulig å legge fra seg før det siste bladet er snudd.

Helt uproblematisk er likevel ikke boken. Det er ganske stort skille mellom kvaliteten på historiene til henholdsvis Viktor og Joakim. Det kan virke som Vallgren har tatt seg god tid til alle detaljer i den historiske delen, mens den samtidige delen behandles kun utifrån det vi ser på overflaten. Kanskje har Vallgren en mening med dette, men det forringer den totale verdien på romanen noe. Likevel stikker boken seg frem som en lun og god roman du trygt kan kose deg med i høstmørket.

Adventures in Wonderland

The tension before Röyksopp came on stage was thick: The backdrop to the stage a huge ghetto blaster. When the lights finally dimmed and the boys walked out, the crowd was ready for the musical kill.

CONCERT

RÖYKSOPP

Kulturhuset, Insomnia-kickoff
Saturday 26th of september

TEXT: TOMEK MOSSAKOWSKI
PHOTO: WILLY RUNDMO

majestically opening with *Röyksopp forever*, Svein Berge came on stage wearing a large glass helmet, resembling an old metallic diving suit made for space exploration.

Costumes only continued in their barrenness: With excellent lighting and a tight set, the whole thing resembled some sort of neo-apocalyptic rave. Röyksopp's signature sound is a charm: The electro-bubble sounds become tangible, and on hits like *Eple* – which I never thought I would or could mosh to – the whole audience was chanting those few familiar notes, hands extended.

Hits were dished out from their latest album *Junior*. Vocalist Anneli Drecker came out in a variety of nightmarish masks and delivered songs *This Must Be It* and *You Don't Have A Clue*, which were highlights and reaffirmed their strength on the album. Drecker's slight-

ly damp stage-presence and dubious dancing was fully excusable thanks to the sheer strength of her vocals. *The Girl and the Robot* came early on and tore through the audience. Berge wore the suit used in the video and interplayed with Drecker well. Perhaps the biggest joy from *Junior* was *Happy Up Here*: It was a surprise to enjoy the first single so much: jumping up and down in a sticky throng of glow-stick-wielding 18-year-olds was a moment to remember.

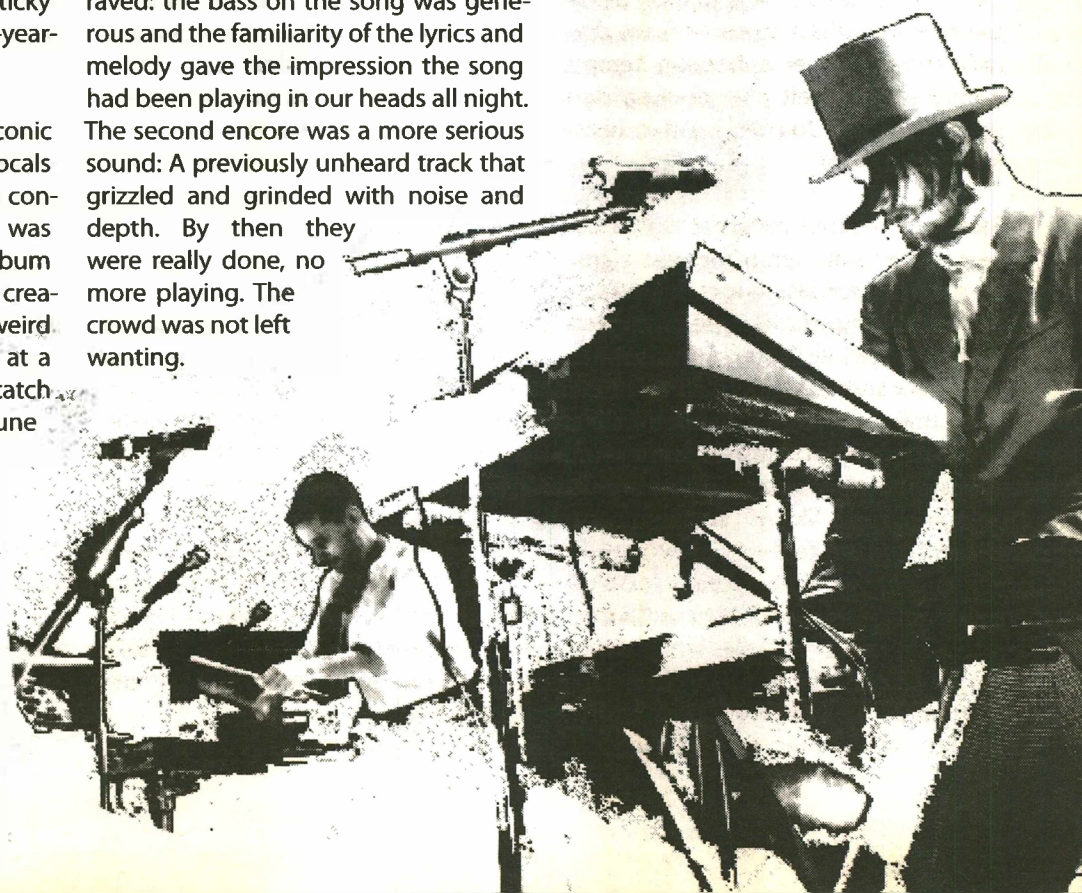
Torbjørn Brundtland, working his iconic hair like never before, gave the vocals for older hits like *Remind Me*. The connection between new and old was fluid; the gap between the latest album and older sound bridged with a creative, trippy set that was simply weird and wonderful. *Alpha Male* came at a time when everyone needed to catch their breath: the otherworldly tune was perfect for panting away and wiping sweat.

Towards the end, things got heavier. Only *This Moment* was excellent, and it was good to hear amidst the barrage of new material and classics from *Melody A.M.* It was apparent Röyksopp were going at it guns blazing for their ho-

metown: Berge climbed on to the stage rigging and rocked away upside down: Brundtland constantly stoked the embers of local pride: The boys threw LPs out to the crowd – a scrum ensued and it'd be a surprise if any of the vinyl's made it home in one piece.

First encore was *Poor Leno*. The crowd raved: the bass on the song was generous and the familiarity of the lyrics and melody gave the impression the song had been playing in our heads all night. The second encore was a more serious sound: A previously unheard track that grizzled and grinded with noise and depth. By then they were really done, no more playing. The crowd was not left wanting.

The whole set was delivered with a transcendental ambience and a surreal grip. Playing back at home, and playing better for their home, Röyksopp managed to seep into the memories and imagination of the audience, only to pluck out their songs which felt as though they had been embedded in our minds since time eternal.

Pure jazz

CONCERT

SCOTT HAMILTON

Circa
Friday 18th of September

TEKST: SERGIO REJADO ALBAINA
FOTO: FRANCISCO JAVIER ANCÍN MURGUZUR

You do not have the opportunity to see a live legend of jazz as Scott Hamilton playing everyday. And it is even more strange seeing him play in such a small pub as Circa, in which you could touch his saxophone while he is playing, giving almost a private concert, as is what happened Friday 18th. Undoubtedly a performance to remember.

The intimacy of the place, the quality of the performance, the skills of the musicians... All those facts made the concert unforgettable. Scott Hamilton was accompanied by three wonderful and amazing musicians playing electric guitar, contrabass and drums respectively. They gave a general

overview of the trajectory of the leader, from his beginning in the seventies to now, but with some great tributes to influential musicians, as on the cover-versions of "Let's Fall in Love" and "In a Sentimental Mood". They passed through all styles, showing that neither be-bop, cool or even fusion are a challenge for them.

His style shows reminiscences of swing, but with more modern influences, resulting in a very personal and introspective way of playing the tenor sax, impeccable in terms of technical skills. But we should not forget the other musicians, whose solos and synchronization were at the level of their master Scott Hamilton.

As a briefing, we can only say that those were almost three hours of the best and purest jazz, a thing which is becoming more and more rare lately. The concert proved there are still jazz legends walking on the surface of the earth.

Fortissimo

CONCERT

MEZZOFORTE

Haakon Scene, Driv
Sunday 18th of September

TEKST: SERGIO REJADO ALBAINA
FOTO: FRANCISCO JAVIER ANCÍN MURGUZUR

When you go to see a band which you have never heard about previously, two things can happen: You can be bored, either because you don't know the songs or you dislike the band, or you can receive a nice surprise. The concert of the band Mezzoforte on Sunday at Driv was not only surprising, but a striking breakthrough. Funk bands are a rare finding nowadays, but this instrumental, jazzy, funk-combination was simply unbelievable.

Scarcely few bands can maintain such high-speed tempos during two full hours of non-stop performance, making Iron Maiden feel jealous. And even fewer can demonstrate

the same technical skills as all the six members of Mezzoforte did. It was a fast concert, full of danceable rhythmic speed riffs and amazing solos. The duet between the bassist and the drum player, in which the drummer finished playing the bass with his sticks, was unique.

A slapped bass, strong drums, colorful melodies, funky rhythms... Mix everything with a touch of jamming and you will get an extremely high levelled combination, neither for dancing or waking up in the mornings. Can't think of any criticism? Maybe that after the concert even the public were tired and exhausted, due to the lack of slow and quiet songs... I'm not sure this should be considered failure though.

Undoubtedly, I would repeat the experience if I could. For all those who could not or did not want to attend the event: You missed an amazing experience.

når livet blir for stort

eller for lite...

DEN NORSKE KIRKE

STUDENTpresten

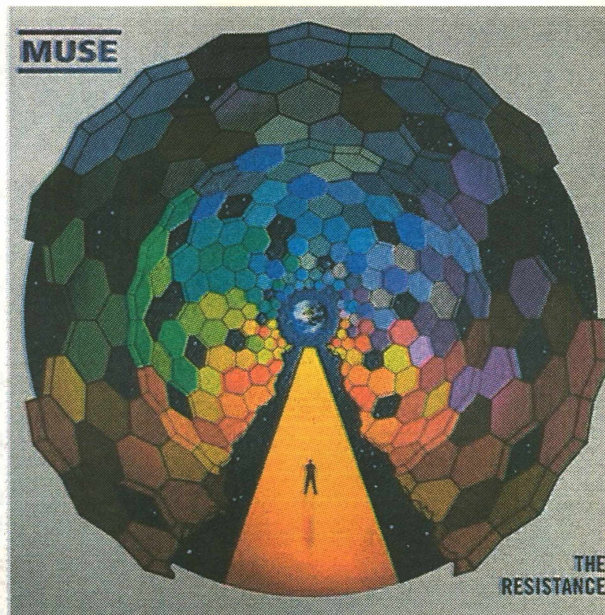
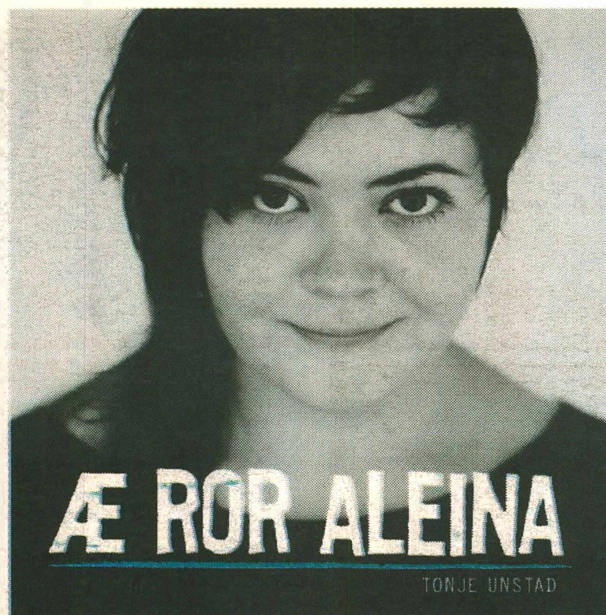
I TROMSØ

91342023 / 77644

tor.stranda@adm.uit.no

<http://uit.no/studtjeneste>

MUSIKK

JAA9 & ONKLP
Sellout
Columbia/Sony Music

TEKST: JON HAUGE
FOTO: PRESS

Både sett og hørt det før

Jaa9 og OnkIP er tilbake etter en lang pause. Sellout! er det vanskelige andrealbumet etter debutalbumet Sjåre brymæ fra 2004, og etter en enormt fengende førstesingel ved navn «Glir forbi» er forventningene til undertegnede overraskende høye.

Plata begynner ganske bra med den pompøse introen til «Sett det der før». OnkIP er unektelig veldig flink til å rappe og han virker som en mann som kan faget sitt, selv om han fremstår som fryktelig usympatisk. Makkeren Jaa9 er fortsatt ikke like flink som kompisen og det er altfor merkbart. Så fort jeg hører stemmen hans og de dårlige vitsene blir jeg minnet på inntrykket jeg fikk av den tidligere nevnte debutalbumet: Denne plata her er femti prosent kul, fordi en person ødelegger. Det er på grensen til det pinlige, for de fleste tekstene til denne duoen handler om hvor mye bedre enn alle andre de er.

Videre blir det litt bedre. Singlene «Blog» og «Glir forbi» er kule nok i mine ører, men etter hvert som de neste sangene kommer går det opp for meg at refrengene ikke er noe særlig gode. De høres ut som hastverksarbeid forkledd i en undergrunnsrap- unnskyldning om at det sjangermessig ikke skal behøve å være fengende.

En enorm opptur er Slipmats sine produksjoner. Han står for alle beats med unntak av et par låter. Det er tydelig at han løfter Sellout! opp på et nivå som gjør comebacket verdt pengene Sony Music har investert.

Jeg likte Jaa9 og OnkIP da de debuterte, men det er tydelig at jeg har vokst fra den barnslige, ego-sentriske duoen. De får heller bare sitte der når jeg glir forbi.

MUSIKK

Æ ROR ALEINA
Tonje Unstad
Echofisk

TEKST: STEWARTH HÅSETH
FOTO: PRESS

Velkommen om bord

Æ ror aleina er Tonje Unstads andre utgivelse. Den første, Sett, ble utgitt på Kirkelig Kulturverksted, men nå velger hun å ta skjeen i egen hånd. Om jeg sammenligner disse to albumene, ser jeg en klar forbedring. På Sett var det klart at Unstad ville for mye, uten å vite hvordan hun skulle komme dit. Det har gått tre år, og i mellomtiden har Tonje turnert med bl.a. Jan Eggum og bygget seg opp en selvsikkerhet som platen bærer preg av. Komposisjonene er strammere, og musikerne er selvplukket av Tonje. De tilfører den nye platen vitalitet.

Å lytte på Æ ror aleina er å bli med på en reise gjennom et vakkert, men sårt landskap. Når vi går om bord, blir vi hilst velkommen av en behagelig stemme, som synger på klingende nordnorsk. Mange av sangene har et godt, dempet preg, og i motsetning til hennes debutalbum, har denne skiva en sang som klart skiller seg ut som en potensiell slager. Jeg sikter her til hennes duett med Terje Nilsen på "Motbydelig nydelig". Forvent høre denne på P1 i flere måneder fremover!

Æ ror aleina er både ensartet og mangfoldig. For meg virker det som om hver sang er laget for å være tilpasset de andre på albumet. Resultatet er et vakkert puslespill, der vi ser deler av Unstads storhet. Når jeg sier deler, er det fordi hun fremdeles er bedre live enn i studio.

Det fins få artister vi kan sammenligne med Tonje Unstad. Til det er hennes musikk for unik. Den er mer moderne, og har mindre folkepereg enn Kari Bremnes. Hennes valg om å satse på norsk skiller henne fra de fleste andre jevngamle kvinnelige artister, som heller vil synge på engelsk. Med denne utgivelsen viser Unstad at hun har tatt steget opp som en kommende stjerne på den norske artisthimmelen.

MUSIC

THE RESISTANCE
Muse
Warner 2009

TEKST: EVA THØNE
FOTO: PRESS

Perfect musical potpourri

In the ten years of their history, it has never been possible to pigeonhole the sound of Muse. Ignoring the boundaries of music genres, front man Matthew Bellamy, poised in between kitsch and art, uses elements from pop, electro and classical music to create his very own distinctive and bombastic interpretation of alternative rock. On Muse's fifth studio album, Bellamy brings the art of creating musical potpourri to perfection: the songs on The Resistance take the listener to glam rock stadium concerts, but also surprise him with opera visits, classical piano moments and tributes to legendary pop bands like Depeche Mode and Queen.

Example required? United States of Eurasia starts as if it is to be a slow violin ballad, but then explodes with Bellamy's emotive voice paying homage to Freddie Mercury; it then turns to a Maurice Ravel's classical orchestra masterwork, Boléro, and finally pays an impressive tribute to a piano piece by Chopin. The slow song I Belong To You ends with an unexpected clarinet solo. Compared to Muse's traditionally bombastic sound, minimalist Undisclosed Desires is accompanied by a catchy beat: a perfect pop song.

On The Resistance, Muse does not only poise itself once again neatly between kitsch and art, but in doing so, and with so much homage, creates a creative masterpiece.

Tommelen opp!

FILM

SE OPP

Regi: Pete Docter
Produksjon: Pixar/Disney

TEKST: FRIDA MARIE SANDRING
FOTO: PRESSE

Denne gangen tar Oscarnominerte Pete Docter (Monsterbedriften) oss med på en eventyrlig reise til Sør Amerikas jungel, hvor reisens mål er å gå i fotsporene til den oppdagelsesreisende Charles

Muntz. Michael Giacchino har komponert enkle, men vakre pianosekvenser, som bærer oss gjennom den mest sentimentale åpningssekvensen jeg har sett i animasjonssjangeren. Pixar har klart å skape en helt ny filmsjanger: Animasjon med dybde. I løpet av filmens 106 minutter er vi innom tema som barnløshet, død og ensomhet. Men det er en god dose humor også, så ingen grunn til panikk.

78 år gamle Carl Fredricksen har nylig blitt enkemann, og lever et rutines-

sig liv i sitt vesle, fargerike hus. Han står opp klokken 06.00, tar trappeheisen ned i stua, tørker støv og henter dagens post. Idyllen brister når vi oppdager at huset hans ligger midt på en byggeplass, hvor sultne kapitalistiske eiendomsmedglere tilbyr store summer for eiendommen hans. Men Carl er blitt stå på sine eldre dager, og nekter å gi fra seg huset som er fylt med minner om hans kjære kone Ellie. Helt til en dag gamlehjemmet banker på døra, og Carl bestemmer seg for å oppfylle sin avdøde kones største drøm: Å reise til Paradisfossen i

Venezuela. Hvordan? Ved hjelp av et stort stendige mengder heliumballonger og villmarksspeideren Russell, som kun har ett mål i livet: Å hjelpe en eldre person så han kan få sitt siste speidermerke og bli utnevnt "Senior Villmarksspeider".

Det er duket for en spennende reise gjennom Sør Amerikas jungel, hvor vi blant annet stifter bekjentskap med kjempestrutsen Kevin og flerspråklig hunder med flysertifikat og Ivo-Caprin stemmer. Hold deg fast, og nyt reisen!

Engel uten vinger

FILM

ENGELEN

Regi: Margareth Olin
Med: Maria Bonnevie m.fl.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: PRESSE

"Det var som om du visste at det var noe jeg manglet". Maria Bonnevie står med heroinsprøyta hengende fra det gjennomskutte låret på doen på Oslo S. Rollefiguren hennes Lea er på vei for å hilse på dattera, Sonja, i fosterhjemmet hun bor på Oslos beste vestkant. Før det tøffe besøket har Lea behov for en skikkelig oppstiver.

Etter et besøk i fosterhjemmet med en Lea som er rusa omtrent ut av bevissthet, blir vi tatt med tilbake til lykkeligere stunder: Til huset inne i skogen og en åtte år gammel Lea. Alt er fryd og gammen en stund, så kommer tragediene en etter en. Faren dør av kreft, og mammas gamlekjæreste, Ole, flytter inn. Ole blir voldelig når han drikker, noe han gjør mye av. Uten at noen merker det vokser Lea opp.

Engelen er ikke historien om en narkotikamisbruker, men om mennesket som har behov for å fylle et tomrom i sjela. For mange er det vanskelig å identifisere seg med dama som står lent inntil en søyle utenfor Gunerius, så langt inne i rusen at hun er umulig å få kontakt med. Engelen gir deg en mulighet til å forstå. En anmelder som hadde sett filmen mente den var skolefilmaktig. Olins kombinasjon av do-

kumentar og fiksjonsfilm har da også litt *the Wave*-stil over seg, men de filmatiske blir i denne sammenheng sekundært. Fortsatt er det sånn at de menneskene som sliter med rusavhengighet blir stigmatisert. Det er det også nødvendig med en hjemmelikse.

28 DAGER SENERE

fra nrk.no: Det var en sen veld for en måned siden at et ble gjort innbrudd på biologisk institutt ved Universitetet i Tromsø. Innbruddet ble gjort av dyrevernsaktivister med tilknytning til Utopia, hvor målet var å frigjøre flest mulig av forsøksdyrene. Dess- urre viste det seg at eksperimentell forskning har blitt gjort på noen av de frisatte einsdyrene, og dyrene er infisert med noe en professor kun elger å omtale som «raseri». Studentsyreleder Riisengryn, om var sengeliggende på runn av overfølsomhet for ys mens pandemien herjet om verst, har overlevd. I følge

rapporter har Riisengryn søkt tilflukt sammen med andre overlevende i Café Bodega på universitetet. Her har de levd på kaffe og vafler i 28 dager. Symptomer ved de smittede slår ut i reinsdyrlignende hyl, hornutvekster og voldsomme mengder kroppshår. Til slutt faller de døde om, og noen av de smittede har også blitt felt av statsministeren. Rektor Aarbakke, som for øyeblikket ferierer i sin hytte Kamp Davidshaug, sier at han ikke kan tro på det som har skjedd mens han har vært borte: - Nei, det ville være som å tro på julenissen.

I følge rapporter har Riisengryn søkt tilflukt sammen med andre overlevende i Café Bodega på universitetet.

LIVET PÅ CAMPUS, AV INGEBORG HENRIKSEN

UTROSKOPET 17. SEPTEMBER – 30. SEPTEMBER

Utroskopet: Natalie Godeseth. Illustrasjoner: Marie S. Johansson.

Vekten 24.09. - 23.10.

Dine kreative tiltak overgår seg selv, og du syntes at det bør skje noe nytt fortiden. Ikke vær redd for å komme med en frekk bemerkning.

Steinbukken 22.12. - 20.01.

Du er ikke redd for å ta fatt på noen annerledes emner enn du pleier. Du kommer til å oppleve noen interessante dialoger.

Væren 21.03. - 20.04.

Det er glede i luften og det tegner til å bli en periode med humor, utradisjonelle innslag og et blikk vendt ut mot verden.

Krepsen 22.06. - 22.07.

Det er kanskje du som står for omsorgen, maten og er med på å spre den gode stemningen der du bor. Husk at godhet smitter.

Skorpionen 24.10. - 22.11.

Det er en frekk og morsom tone i deg. Det kommer forfriskende og kanskje uventede innslag på bordet. Du får følelsen av en samhørighet med dine studier.

Vannmannen 21.01. - 18.02.

Det blir tid for fordypelse, personlig snakk og tid til å glede seg over ting. Se opp for nyheter fra utlandet.

Tyren 21.04. - 21.05.

Dine venner og medstudenter møtes og det er fres over tingene. Du synes dine studier er både gøyale og forfriskende.

Løven 22.07. - 23.08.

Du er inne i en morsom periode nå, uten det minste spor av noe problematikk. La søsken eller slekt få komme på besøk til deg i høst.

Skytten 23.11. - 21.12.

Det er du som er det store samlingspunktet for familien i høst. Det er lagt opp til hyggelig selskapeligheter i dine studier.

Fiskene 19.02. - 20.03.

En medstudent er parat til å stå for underholdningen og skape den gode stemning. Si velkommen til følelser av håp, optimisme og glede.

Tvillingene 22.05. - 21.06.

Denne perioden er det viktig for deg å få snakket grundig igjennom ting. Gjør dette på en ordentlig og pen måte.

Jomfruen 24.08. - 23.09.

Tradisjon og fornyelse går egentlig fint sammen, si ja til både det gamle og det nye i livet ditt akkurat nå.

Haydn og Mozart med Tromsø Byorkester

Jarle Bernhoft

LIT

Taliban Airways

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

TORS DAG 1. OKTOBER

Voldsomme greier

Ut i fra beskrivelsen av arrangementet er jeg veldig usikker på hva dette egentlig går ut på, men jeg er sikker på at det blir noen ehh... voldsomme greier.

Hele dagen, Teaterkafeen- Hålogaland Teater.

Kurs i gamaldans

Sleng på deg bunaden og ta turen til Saga Hotell hvor det blir kurs i gamaldans fire torsdager framover. Levende musikk har de også, dette blir schpaal kl 19.30-20.00, 2. etg festsalen- Quality Hotell Saga

Sigbjørn Skåden m/3,83 meter

musikk: Rorschachs blekkraffineri

Det ser ut til vi har fått vår helt egen teaterkafe i Tromsø. Om Ari Behn kommer til å være stamgjest vet vi ikke noe om, men kulturelitistiske elektronika/poesiaftener ser det ut til å bli en god del av.

21:30, Teaterkafeen på Hålogaland Teater.

FREDAG 2. OKTOBER

Jarle Bernhoft

Han Jarle spiller visstnok på mange strenger. Driv presenterer han som "Norges store og meget lovende soulalibi".

Dørene åpner 21.00, Haakonscene- Driv

Intimkonsert med Nils Christian Moe-Repstad og Erik Honoré

Klubb Kuiper, hvor er det? Det viser seg å være på den nye Teaterkafeen på HT, og nok en elektronika/poesiaften står for tur.

22:30, Klubb Kuiper- Teaterkafeen

LØRDAG 3. OKTOBER

Sindre Myrbostad på piano!

Program: Alban Berg: Sonate for klaver op.1, Antonio Bibalo: Piano solo in the evening 4 satser, Franz Litz: Sonate i h-moll.

14.00, Sparebankens Festsal

Nordnorsk Mesterskap i Karate

Jihaa! Her blir det slåssing i kontrollerte former.

Start kl. 10.00. Finaler fra kl. 14.00, Gyllenborghallen

Skeiv fest

Skeiv i hue, skeiv i ryggen. De eneste som ikke er velkommen er strætinger! DJ Herrelaus spiller til dans.

22.00, Radisson SAS Tromsø, Tromsø-salen - 2. Etasje

SØNDAG 4. OKTOBER

Tromsø - Brann

Det begynner å bli kaldt på Alfheim nå. Husk lue, votter, skjert og dunjakke.

18.00, Alfheim stadion

Haydn og Mozart med Tromsø Byorkester

Åh, så vakkert dette kommer til å bli.

Tromsø Byorkester spiller Haydns Symfoni nr 94, og verker av Mozart. Kveldens solist er Berit Norbakken Solset.

20:00, Tromsdalen kirke/Ishavskatedralen

TIRSDAG 6. OKTOBER

"20"

"Dans, dans, dans oppå bordet, legg deg ned.." Det blir dans på KH, dans som skal være en "hyllest til Nord Norge".

19:30, Hovedscenen - KulturHuset

TORS DAG 8. OKTOBER

Taliban Airways/June & Dagny

Småripsa June & Dagny varmer opp for langt tøffere Taliban Airways. Bandet med det som må være tidenes kuleste navn gjester igjen Driv.

Dørene åpner 21:00, Haakonscene- Driv

FREDAG 9. OKTOBER

Violet Road

På Driv sine hjemmesider beskrives Violet Road som "pop mod en progressiv tvist". Du kan høre en smakebit på <http://www.myspace.com/violetroad>.

Dørene åpner 21.00, Haakonscene- Driv

LØRDAG 10. OKTOBER

Nils Hald Band's Revival & Ellys Helte

Gamle karer børster støvet av musikkunnskapene.

21.00, Verkstedet - KulturHuset

Tango & Rumba @ danseklubben

Egentlig en studentdanseklubb, men klubben påpeker at alle i byen er velkomne hvis de skulle føle for å svinge litt på hoftene.

19:30, Driv